

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૦૪૪/૨૦૧૦

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંદીપ એન. ભટ્ટ

=====

રિપોર્ટિંગની મંજૂરી	હા	ના

=====

રાજેશકુમાર કાંતિલાલ રામી (મૃત્યુ પામેલ) અને અન્ય

વિરુદ્ધ

અધ્યક્ષ, જીપીએસસી અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદારો તરફે શ્રી હરેશ જે. ત્રિવેદી (૯૨૭)

સામાવાળા નં. ૩, ૫ – રાજ્ય તરફે સુશ્રી સુરભી ભાટી, એજુપી

સામાવાળા નં. ૧, ૨, ૪ – જીપીએસસી તરફે શ્રી ડી. જી. શુક્લા (૧૯૯૮)

સામાવાળા નં. ૬, ૭ – ખાનગી સામાવાળાઓ તરફે શ્રી વૈભવ એ. વ્યાસ
(૨૮૯૬) વતી સુશ્રી પ્રાચી ઉપાધ્યાય

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંદીપ એન. ભટ્ટ

તારીખ: ૧૦/૦૯/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧.૧ ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ, અરજદાર દ્વારા નીચે મુજબની મુખ્ય અરજો સાથે હાલની અરજી દાખલ કરવામાં આવેલ છે.

"૨૯એ. આપ નામદાર પરમાદેશની પ્રકૃતિની રીટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રીટ, હુકમો અથવા નિર્દેશ જારી કરવા મહેરબાની કરશો અને સામાવાળા નં. ૫ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૩.૧૨.૨૦૦૮ ના હુકમને રદબાતલ અને અપરાસ્ત કરવા મહેરબાની કરશો અને આસિસ્ટન્ટ મેનેજર વર્ગ-૨ ની જગ્યા પર નિમણૂક આપવા માટે સીલબંધ કવર ખોલવા મહેરબાની કરશો અને/અથવા;

(બી) આપ નામદાર જીએડીને અન્ય લોકોથી પ્રભાવિત થયા વિના અરજદારની રજૂઆતના સંદર્ભમાં વહેલી તકે તેનો પોતાનો નિર્ણય જાહેર કરવાની ફરજ પાડવા માટે જરૂરી નિર્દેશો જારી કરવા મહેરબાની કરશો જેથી અરજદારને આસિસ્ટન્ટ મેનેજર વર્ગ-૨ ની જગ્યા પર નિમણૂક પામેલ જાહેર કરી શકાય.

(સી) આ અરજી દાખલ કરવા અને તેના આખરી નિકાલ પડતર હોય તે દરમિયાન, મેટરનો આખરી નિર્ણય ન આવે ત્યાં સુધી વચગાળાની રાહત તરીકે સામાવાળાને આસિસ્ટન્ટ મેનેજર વર્ગ-૨ ની જગ્યા પર એડહોક નિમણૂક આપવાનો નિર્દેશ આપવા આપ નામદાર મહેરબાની કરશો;

(ડી) આપ નામદાર આ અરજીનો ખર્ચ મંજૂર કરવા મહેરબાની કરશો;

(ઈ) કેસની પ્રકૃતિ અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને આપ નામદાર યોગ્ય લાગે તેવા અન્ય અને વિશેષ હુકમ પસાર કરવા મહેરબાની કરશો."

૧.૨ અરજદારે કોર્ટની પરવાનગીથી તારીખ ૧૪.૦૯.૨૦૧૨ ના હુકમ અન્વયે અરજ રદએએ ઉમેરી છે, જે નીચે મુજબ છે.

"રદએએ. આપ નામદાર શ્રી પ્રેમસિંહ બી. કંવર અને શ્રી ભોલુસિંહ જી. ઠાકુર વિરુદ્ધ અધિકારપૂરછાની પ્રકૃતિની રીટ જારી કરવા મહેરબાની કરશો કારણ કે તેઓ ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગની મૂળ જાહેરાત નં.

૨૯/૨૦૦૦ માં નિર્ધારિત કર્યા મુજબનો જરૂરી સુપરવાઈઝરી અનુભવ ધરાવતા નથી અને ખોટા અને ઉપજાવી કાઢેલા અનુભવના પ્રમાણપત્રો રજૂ કર્યા છે. સામાવાળા સત્તાધીશોને ફોજદારી કાયદા હેઠળ તેમની સામે કાનૂની કાર્યવાહી કરવા અને તેઓ બંનેને ચૂકવાયેલ પૂરેપૂરો પગાર વ્યાજ સહિત પાછો વસૂલવાનો નિર્દેશ પણ આપવામાં આવી શકે છે અને જે બેદરકાર અધિકારીઓએ તેમના કાગળો યોગ્ય રીતે તપાસ્યા ન હતા તેમની સામે કાયદા મુજબ શિસ્તભંગનાં પગલાં લેવામાં આવી શકે છે."

૧.૩ ત્યારબાદ, અરજદાર દ્વારા તારીખ ૦૮.૧૧.૨૦૨૩ ના હુકમ અન્વયે કોર્ટની પરવાનગીથી વધુ અરજ ૨૯બીબી પણ ઉમેરવામાં આવી છે, જે નીચે મુજબ છે.

"૨૯બીબી. આપ નામદાર તારીખ ૦૮.૦૮.૨૦૧૨ ની અસરથી આસિસ્ટન્ટ મેનેજર વર્ગ-૨ ની જગ્યા માટે અરજદારના પતિને મળવાપાત્ર પગાર ધોરણ નક્કી કરવા અને પગારનો તફાવત અન્ય તમામ પરિણામી લાભો સાથે ચૂકવવા સામાવાળા નં. ૩ અને ૫ ને યોગ્ય નિર્દેશ જારી કરવા મહેરબાની કરશો અને સામાવાળા નં. ૩ થી ૫ ને અરજદારના પતિનું પેન્શન નક્કી કરવા અને તારીખ ૩૦.૦૬.૨૦૨૦ સુધીનો તફાવત ચૂકવવા નિર્દેશ આપવા વધુ મહેરબાની કરશો, સાથે સાથે નવા પગાર ધોરણના આધારે સુધારેલા પગાર ધોરણના આધારે ગણતરી કરીને અરજદારને કુટુંબ પેન્શન ચૂકવવાનો વધુ નિર્દેશ આપવા મહેરબાની કરશો."

૨. એ નોંધવામાં આવે છે કે આ અરજી પડતર હતી તે દરમિયાન, તારીખ ૧૬.૧૧.૨૦૧૩ ના હુકમ અન્વયે અરજદારને કોપી હોલ્ડરની જગ્યા પરથી પ્રૂફ રીડરની જગ્યા પર બઢતી આપવામાં આવી હતી. એ પણ નોંધવામાં આવે છે કે અરજદાર તારીખ ૩૦.૦૬.૨૦૨૦ ના રોજ સિનિયર એક્ઝામિનર વર્ગ-૩ ની જગ્યા પરથી વચનિવૃત્તિ દ્વારા નિવૃત્ત થયા છે. એ પણ નોંધવામાં આવે છે કે આ અરજી પડતર હતી તે દરમિયાન, તારીખ ૨૨.૦૮.૨૦૨૩ ના રોજ અરજદારનું અવસાન થયું છે, તેથી અરજદારના વારસદાર તરીકે તેમની વિધવાને આ કોર્ટની પરવાનગીથી તારીખ ૨૦.૧૦.૨૦૨૩ ના હુકમ અન્વયે અરજદાર તરીકે જોડવામાં આવ્યા છે અને તેથી તેઓ આ કાર્યવાહી આગળ ધપાવે છે.

૩. વિદ્વાન વકીલોને સાંભળવામાં આવ્યા.

૪.૧ અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી હરેશ ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી છે કે અનુભવના અભાવના કારણોસર આસિસ્ટન્ટ મેનેજર વર્ગ-૨ ની જગ્યા માટેના અરજદારના દાવાને નકારવાની સામાવાળાની કાર્યવાહી ગેરકાયદેસર, મનસ્વી અને શરૂઆતથી જ રદબાતલ છે; અને એ કે સામાવાળાઓએ જાણીજોઈને તેમની પોતાની જાહેરાત અને સુપરવાઈઝરી પ્રકૃતિ અથવા ક્ષમતાના અનુભવનું ખોટું અર્થઘટન કર્યું છે અને તે દ્વારા અરજદાર સાથે નકારાત્મક અને મનસ્વી રીતે ભેદભાવ કરવામાં આવ્યો છે; અને એ કે આ કોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજે, વચગાળાના હુકમો પસાર કરતા પહેલા, પોતાની સંતૃપ્તિ માટે જરૂરી વર્ક ઓર્ડર રેકૉર્ડ્સ મંગાવ્યા હતા, જે તેમની સમક્ષ મૂકવામાં આવ્યા હતા, અને તે સમયે

ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ (ટૂંકમાં 'જીપીએસસી') ના વિદ્વાન વકીલને પણ તે બતાવવામાં આવ્યા હતા; અને એ કે અરજદારની મેટર નક્કી કરતી વખતે સામાવાળા સત્તાધીશો દ્વારા આ હકીકતની અવગણના કરવામાં આવી છે; અને એ કે તમામ પ્રમાણપત્રો અને યોગ્યતાઓ દર્શાવે છે કે અરજદાર સુપરવાઈઝર કરતા પણ વધુ સક્ષમ છે અને તેમણે તે રીતે કામ કર્યું હતું અને આ હકીકત તેમના ઉપરી અધિકારીઓને ખબર હતી, જે સામાન્ય વહીવટ વિભાગ (ટૂંકમાં 'જીએડી') અને ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ, બંનેના અગાઉના પત્રવ્યવહારમાં પ્રતિબિંબિત થઈ હતી; અને એ કે ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગે પોતાનું વલણ માત્ર એટલા માટે બદલ્યું કારણ કે જીપીએસસી યાંત્રિક રીતે અસંમત થયું હતું; અને એ કે સામાવાળાની કાર્યવાહી ભારતના બંધારણ હેઠળ અરજદારને મળેલા મૂળભૂત અધિકારોનું ઉલ્લંઘન કરે છે; અને એ કે નિર્વિવાદપણે, સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલેકેશન નં. ૧૧૪૧૮/૨૦૦૦ ના સમયે કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્દેશોના પ્રકાશમાં અરજદારના કેસની પુનઃવિચારણા કરતી વખતે રમત રમવામાં આવી છે; અને એ કે આ કોર્ટના દયાળુ હસ્તક્ષેપ માટે આ એક યોગ્ય કેસ છે; અને એ કે ગુણવત્તાના આધારે સીધી નિમણૂકમાં, ફીડર કેડરના સિદ્ધાંતો લાગુ પડતા નથી પરંતુ લાયકાત અને અનુભવની પ્રકૃતિના આધારે સક્ષમતા નક્કી થવી જોઈએ; અને એ કે સામાવાળાઓએ યાંત્રિક રીતે કામ કર્યું છે; અને એ કે સંબંધિત સત્તાવાળાઓ દ્વારા જારી કરાયેલ સુપરવાઈઝરી અને અન્ય અનુભવના પ્રમાણપત્રો પર અવિશ્વાસ કરવાનું સત્તાવાળાઓ માટે ખુલ્લું નથી,

જેમણે યોગ્ય ચકાસણી પછી કોઈ વાંધો નથી તેમ જણાવ્યું છે; અને એ કે લાયકાત, અનુભવ અને જ્ઞાનના દૃષ્ટિકોણથી જાહેરાત કરાયેલ જગ્યા માટે અરજદાર સૌથી યોગ્ય ઉમેદવારો પૈકીના એક હતા પરંતુ તેમને શરૂઆતમાં જ ખોટી રીતે નકારી કાઢવામાં આવ્યા હતા.

૪.૨ તેમણે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૧૪૧૮/૨૦૦૦ માં પસાર કરવામાં આવેલા હુકમને ધ્યાનમાં રાખીને અરજદારના અનુભવ અંગે જીપીએસસીને મોકલવામાં આવેલા નાયબ સચિવ, ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગના તારીખ ૦૭.૦૯.૨૦૦૮ ના અભિપ્રાય પર આધાર રાખવામાં આવેલ છે.

તેમણે અનુભવ અંગે વિભાગના અભિપ્રાય / નોંધો તેમજ 'સુપરવાઈઝરી ક્ષમતા' શબ્દો પર પણ આધાર રાખવામાં આવેલ છે, જે પ્રશ્નવાળી જાહેરાતમાં ઉલ્લેખિત છે. તેમણે સરકારી પ્રેસ વિભાગ દ્વારા અરજદારને જારી કરવામાં આવેલા વિવિધ વર્ક ઓર્ડર્સ પર પણ આધાર રાખવામાં આવેલ છે.

૪.૩ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે સામાવાળાઓએ તારીખ ૦૯.૦૮.૨૦૧૨ ની રજૂઆતની વિગતોને ધ્યાનમાં લેવી જોઈતી હતી, જે પ્રકૃતિમાં સ્વયં-સ્પષ્ટ છે અને ન્યાયના હિતમાં પોતાની મેળે ન્યાય કરવો જોઈતો હતો.

૪.૪ સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ વિરુદ્ધ અધિકારપૃચ્છાની રીટ જારી કરવાની અરજ અંગે, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ યોગ્ય અનુભવ ધરાવતા નથી, જે તેમના અગાઉના નોકરીદાતા પાસેથી મળેલ સ્પષ્ટતા પરથી

સ્પષ્ટ થાય છે; અને એ કે તે એ પણ દર્શાવે છે કે તેમના દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ પ્રમાણપત્ર બનાવટી, ઉપજાવી કાઢેલું અને તુરુછ છે અને તેઓએ સત્તાવાળાઓ સાથે છેતરપિંડી કરી છે અને ગેરમાર્ગે દોર્યા છે એવું મનાવવા કે તેઓ જરૂરી અનુભવ ધરાવતા હતા, પરંતુ વાસ્તવમાં તેઓ તે ધરાવતા ન હતા; અને એ કે આવા પ્રકારની વ્યક્તિઓ સામે જીપીએસસી અને સત્તાવાળાઓ દ્વારા ફોજદારી કાનૂની કાર્યવાહી થવી જોઈએ; અને એ કે તેઓને નોકરીમાંથી કાઢી મૂકવા જોઈએ; અને એ કે તેમને ચૂકવાયેલ પગાર વ્યાજ સાથે પાછો વસૂલ કરવો જોઈએ અને જે બેદરકાર અધિકારીઓએ તેમના પ્રમાણપત્રની યોગ્ય રીતે ચકાસણી કરી ન હતી તેમને પણ યોગ્ય શિસ્તભંગની કાર્યવાહી પછી સજા થવી જોઈએ; અને એ કે આ બંને ઉમેદવારો એટલે કે સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ યોગ્ય સુપરવાઈઝરી અનુભવ અને જ્ઞાન ધરાવતા નથી અને તેઓ લાયક ન હતા; અને એ કે ન્યાયના હિતમાં તેમની વિરુદ્ધ અધિકારપૂરછાની રીટ જારી થવી જોઈએ તે સાદા કારણસર કે તેઓ ગેરકાયદેસર રીતે જગ્યા ધરાવે છે.

૪.૫ તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે હાલના અરજદારના પતિને તારીખ ૦૯.૦૮.૨૦૧૨ ની તેમની રજૂઆતની તારીખથી અસર સાથે આસિસ્ટન્ટ મેનેજર વર્ગ-૨ ની જગ્યા માટે કાલ્પનિક બઢતી તરીકે માની લીધેલી તારીખથી બઢતી આપવામાં આવી શકે છે અને વધુમાં તેમની નિવૃત્તિની તારીખ એટલે કે ૩૦.૦૬.૨૦૨૦ સુધી અન્ય તમામ પરિણામી લાભો સાથે પગાર ધોરણનો તફાવત ચૂકવવા મહેરબાની કરશો; અને એ કે અરજદારને કાલ્પનિક બઢતીના

આધારે તેમના પતિને મળવાપાત્ર પેન્શનનો તફાવત, તેમના કુટુંબ પેન્શન સાથે, અન્ય તમામ પરિણામી લાભો સાથે સુધારેલા પગાર ધોરણ પર ચૂકવવામાં આવી શકે છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ અરજી મંજૂર કરવામાં આવી શકે છે.

૪.૬ તેમની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, તેમણે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૧૪૧૮/૨૦૦૦ ની કાર્યવાહી પર આધાર રાખવામાં આવેલ છે, જેના કાગળો રેકૉર્ડ પર છે. તેમણે (૨૦૦૮) ૧૩ એસ.સી.સી. ૧૭૦ માં નોંધાયેલ સેન્ટ્રલ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયાના રિજિયોનલ મેનેજર વિરુદ્ધ મધુલિકા ગુરુપ્રસાદ ડાહિરના કેસના ચુકાદાઓ પર પણ આધાર રાખવામાં આવેલ છે, ખાસ કરીને તેના ફક્ત ૧૪ થી ૧૬, જે નીચે મુજબ વંચાય છે.

"૧૪. તે જ રીતે, લાંબા સમય સુધી સેવાઓ આપવા અંગેની દલીલને આ કોર્ટના શ્રેણીબદ્ધ ચુકાદાઓમાં ધ્યાનમાં લેવામાં આવી છે અને નકારી કાઢવામાં આવી છે અને અમે આ સંદર્ભમાં સિદ્ધાંતો પર વિસ્તૃત ચર્ચા શરૂ કરવાનું બિનજરૂરી માનીએ છીએ. એ જણાવવું પૂરતું હશે કે કેટલાક ચુકાદાઓ સિવાય, જ્યાં તેમાં રહેલી વિશિષ્ટ વાસ્તવિક પરિસ્થિતિને કારણે પ્રવેશ/નિમણૂક રદ કરવામાં આવી ન હતી, ન્યાયિક અભિપ્રાયની સર્વસંમતિ એ છે કે જ્યાં મૂળ નિમણૂક ખોટા જાતિ પ્રમાણપત્ર પર આધારિત હોય ત્યાં સમાનતા, સહાનુભૂતિ અથવા ઉદારતા માટે કોઈ સ્થાન નથી. જે વ્યક્તિ ખોટું જાતિ પ્રમાણપત્ર રજૂ કરીને સેવામાં પ્રવેશે છે અને અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત જનજાતિ અથવા ઓબીસી

માટેની જગ્યા માટે નિમણૂક મેળવે છે, તે ઉક્ત કેટેગરીમાંથી કોઈપણમાં આવતા સાચા ઉમેદવારને તે જગ્યા પર નિમણૂકથી વંચિત રાખે છે, તે આ કોર્ટની કોઈ સહાનુભૂતિ અથવા છૂટછાટને પાત્ર નથી. જે વ્યક્તિ અસત્ય અને છેતરપિંડી પર આધારિત દાવા સાથે કોર્ટમાં આવે છે તે સમન્યાયની દલીલ કરી શકતો નથી કે કોર્ટ તેની તરફેણમાં સમન્યાયી અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવા માટે વાજબી ઠરશે નહીં.

૧૫. જે વસ્તુ અન્યથા મળવાપાત્ર નથી તેને સુરક્ષિત કરવાની યોજના સાથે કરવામાં આવેલ ઇરાદાપૂર્વકની છેતરપિંડીનું કૃત્ય છેતરપિંડી સમાન છે. છેતરપિંડી એ અક્ષર અથવા શબ્દો દ્વારા કરવામાં આવતું આચરણ છે, જે અન્ય વ્યક્તિ અથવા સત્તાધિકારીને અગાઉના વ્યક્તિના આચરણના પ્રતિભાવ તરીકે શબ્દો અથવા અક્ષર દ્વારા ચોક્કસ નિર્ણાયક વલણ અપનાવવા માટે પ્રેરે છે. [જુઓ: આર. વિશ્વનાથ પિલ્લઈ વિરુદ્ધ કેરળ રાજ્ય અને અન્ય, ૨૦૦૪ ૨ એસ.સી.સી. ૧૦૫ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા (ઉપર મુજબ), એડિશનલ જનરલ મેનેજર (ઉપર મુજબ), ડેરી વિરુદ્ધ પીક, ૧૮૮૯ ૧૪ એસી ૩૩૭, રામ પ્રીતિ યાદવ વિરુદ્ધ યુ.પી. બોર્ડ ઓફ હાઈ સ્કૂલ એન્ડ ઇન્ટરમીડિયેટ એજ્યુકેશન અને અન્ય, ૨૦૦૩ ૮ એસ.સી.સી. ૩૧૧ અને ભાઉરાવ દગડુ પારલકર વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય અને અન્ય, ૨૦૦૫ ૭ એસ.સી.સી. ૬૦૫].

૧૬. રામચંદ્ર સિંહ વિરુદ્ધ સાવિત્રી દેવી અને અન્ય, ૨૦૦૩ ૮ એસ.સી.સી. ૩૧૯ માં, આ કોર્ટે અવલોકન કર્યું હતું કે છેતરપિંડી એ તમામ સમન્યાયી સિદ્ધાંતો માટે અભિશાપ છે અને છેતરપિંડીથી દૂષિત કોઈપણ બાબતને કોઈપણ સમન્યાયી સિદ્ધાંતના અમલ દ્વારા કાયમ રાખી શકાતી નથી અથવા બચાવી શકાતી નથી. "

૫.૧ તેનાથી વિપરિત, સામાવાળા નં. ૩ અને ૫ રાજ્ય સત્તાધીશો તરફે વિદ્વાન એજીપી સુશ્રી સુરભી ભાટીએ આ અરજીનો સખત વિરોધ કર્યો છે. તેમણે રાજ્ય સત્તાધીશો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ સોગંદનામા ઉપરના જવાબ તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે અરજદાર આસિસ્ટન્ટ મેનેજર વર્ગ-૨ ની જગ્યા માટે જરૂરી લાયકાત અને અનુભવ ધરાવતા ન હોવાથી, સામાવાળા સત્તાધીશોએ તે સમયે તેમને પસંદ કર્યા ન હતા. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે જાહેરાત વર્ષ ૨૦૦૦ ની હતી અને હવે આપણે વર્ષ ૨૦૨૫ માં છીએ; અને એ કે આ અરજી પડતર હતી તે દરમિયાન વર્ષ ૨૦૧૩ માં અરજદારને કોપી હોલ્ડરની જગ્યા પરથી પ્રૂફ રીડરની જગ્યા પર બઢતી આપવામાં આવી હતી; અને એ કે અરજદાર તારીખ ૩૦.૦૬.૨૦૨૦ ના રોજ વચનિવૃત્તિ દ્વારા સેવામાંથી નિવૃત્ત થયા છે; અને એ કે સામાવાળા સત્તાધીશોની કાર્યવાહી ન્યાયી અને યોગ્ય છે; અને એ કે સામાવાળાઓએ અરજદારના મૂળભૂત અધિકારોનું ઉલ્લંઘન કર્યું નથી. તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે શરૂઆતમાં, અરજદારે સામાવાળા સત્તાધીશો દ્વારા અરજદારને પરીક્ષામાં બેસવાની પરવાનગી ન આપવાની

કાર્યવાહીને સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૧૪૧૮/૨૦૦૦ દ્વારા પડકારી હતી, જોકે, વચગાળાની રાહત તરીકે, આ કોર્ટની સમાન અધિકારવાળી બેન્ચે સામાવાળાઓને અરજદારને પરીક્ષામાં બેસવાની પરવાનગી આપવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો અને સામાવાળાઓને અરજદારનું પરિણામ સીલબંધ કવરમાં રાખવાનો પણ નિર્દેશ આપ્યો હતો. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અરજદાર હાજર રહ્યા હતા અને સામાવાળાઓ દ્વારા તેમનું પરિણામ સીલબંધ કવરમાં રાખવામાં આવ્યું હતું. આખરે, આ કોર્ટની સમાન અધિકારવાળી બેન્ચ દ્વારા કેટલાક નિર્દેશો સાથે તે અરજી પાછી ખેંચાયેલી ગણીને નિકાલ કરવામાં આવી છે; અને એ કે સામાવાળા સત્તાધીશોએ તે નિર્દેશોનું પાલન કર્યું છે અને આખરે તારીખ ૦૩.૧૨.૨૦૦૮ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કર્યો છે.

૫.૨ તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૨૧.૦૫.૧૯૯૬ ના જાહેરનામાના ખંડ ૪(સી) મુજબ, જે નિયમ-૨ માં ઉલ્લેખિત જગ્યાઓ પર સીધી પસંદગી દ્વારા નિમણૂક માટેની લાયકાત અંગે છે કે, ઉમેદવાર શૈક્ષણિક લાયકાત મેળવ્યા પછી આધુનિક કમ્પોઝિંગ, પ્રિન્ટિંગ અને બાઈનિંગ સિસ્ટમનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન તેમજ ઔદ્યોગિક કોસ્ટ એકાઉન્ટિંગ અને મોટા પ્રિન્ટિંગ યુનિટમાં મજૂર સમસ્યાના સંદર્ભમાં પ્રોડક્શન મેનેજમેન્ટ, કોસ્ટ કંટ્રોલ, ફેક્ટરી એડમિનિસ્ટ્રેશનના જ્ઞાનનો અંદાજ કાઢવાની સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં પાંચ વર્ષથી ઓછો ન હોય તેટલો અનુભવ ધરાવતો હોવો જોઈએ.

પ.૩ તેમણે નોન-ગેઝેટેડ સુપરવાઈઝરી સ્ટાફ અંગેના ખંડ ૨(જી) પર પણ આધાર રાખવામાં આવેલ છે જેનો અર્થ જુનિયર આસિસ્ટન્ટ મેનેજર, ઓફિસ સુપરિન્ટેન્ડેન્ટ્સ, હેડ ક્લાર્ક, સ્ટોર કીપર્સ (ફક્ત ડિરેક્ટોરેટ ઓફ પ્રિન્ટિંગ એન્ડ સ્ટેશનરીના), સિનિયર એસ્ટીમેટર, સિનિયર ઓડિટર્સ, સુપરવાઈઝર્સ (બુક ડેપો), મોનો મિકેનિક, લિનો મિકેનિક, મશીન મિકેનિક, જનરલ મિકેનિક, હેડ મિકેનિક, ઓવરસીયર્સ (કમ્પોઝિંગ, પ્રિન્ટિંગ, બાઈન્ડિંગ, સ્ટાન્ડર્ડ, ડુપ્લિકેટિંગ યુનિટ જેવા તમામ વિભાગોના), હેડ એક્ઝામિનર, હેડ ડ્રાફ્ટ્સમેન, હેડ ફોટોગ્રાફર થાય છે અને રજૂઆત કરી છે કે જ્યારે અરજદારે પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે અરજી કરી ત્યારે તેઓ ઉપરોક્તમાંથી કોઈ હોદ્દો ધરાવતા ન હતા. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અરજદાર માત્ર કોપી હોલ્ડરની જગ્યા ધરાવતા હતા.

પ.૪ તેમણે ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે ભરતીના નિયમો મુજબ, અરજદાર પાસે કોપી હોલ્ડરનો અનુભવ છે, જે સુપરવાઈઝરી જગ્યા નથી, તેથી, તે સમયે જીપીએસસી દ્વારા લેવામાં આવેલ ઇન્ટરવ્યુ માટે અરજદારને બોલાવવામાં આવ્યા ન હતા, પરંતુ આ કોર્ટની સમાન અધિકારવાળી બેન્ચના નિર્દેશ મુજબ, તેમને પરીક્ષામાં બેસવાની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી.

પ.૫ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે આ કોર્ટના અગાઉના નિર્દેશો મુજબ, અરજદારે મુખ્ય સચિવ, જીએડીને રજૂઆત કરી હતી, જે બદલામાં ભરતી વિભાગ એટલે કે ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગને મોકલવામાં આવી હતી. તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે ભરતી વિભાગે અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે

અરજદારનું પ્રમાણપત્ર અને અનુભવ ભરતીના નિયમો મુજબ નથી, તેથી, જીપીએસસીનો અભિપ્રાય માંગવામાં આવ્યો હતો અને જીપીએસસીએ અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે, પ્રશ્નવાળી જગ્યા / પ્રશ્નવાળી જાહેરાત માટે જરૂરી સુપરવાઈઝરી જગ્યાનો જાહેર જરૂરી અનુભવ અરજદાર પાસે ન હતો.

પ.૬ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે બીજી રજૂઆત પર જીએડી દ્વારા અરજદારને રૂબરૂ સાંભળવામાં આવ્યા હતા, તેથી, જીએડીએ જીપીએસસી પાસેથી બીજો અભિપ્રાય લેવાનું નક્કી કર્યું અને તેથી, ફાઈલના તમામ સંબંધિત કાગળો સાથે સદર રજૂઆત ભરતી વિભાગ એટલે કે ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ મારફતે જીપીએસસીને મોકલવામાં આવી હતી. જોકે, જીપીએસસી તેના અગાઉના નિર્ણય પર અડગ રહ્યું કે અરજદાર સુપરવાઈઝરી જગ્યાઓનો જરૂરી / આવશ્યક અનુભવ ધરાવતા ન હતા, જે પ્રશ્નવાળી જાહેરાતમાં માંગવામાં આવ્યો હતો. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે તેથી, ભરતી વિભાગ એટલે કે ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગે જીપીએસસી પાસેથી અભિપ્રાય અને જીએડી પાસેથી મંજૂરી મેળવ્યા પછી કારણદર્શક હુકમ સાથે અરજદારની રજૂઆત નકારી કાઢી છે અને તારીખ ૦૩.૧૨.૨૦૦૮ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કર્યો છે.

પ.૭ તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે ત્યારબાદ પણ, અરજદારે સામાવાળાઓને ત્રીજી રજૂઆત કરી હતી અને સામાવાળા સત્તાધીશોએ અરજદારને જાણ કરી હતી કે તારીખ ૦૩.૧૨.૨૦૦૮ નો હુકમ અરજદારને પહેલેથી જ બજાવવામાં આવ્યો હતો અને વિભાગનું વલણ એ જ રહેશે.

પ.૮ તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે અરજદાર પાસે માત્ર કોપી હોલ્ડરની જગ્યાનો અનુભવ છે. તેમણે પ્રિન્ટિંગ અને સ્ટેશનરી મેન્યુઅલના પ્રકરણ ૧૪ ના નિયમ ૪૯૦ પર આધાર રાખવામાં આવેલ છે, જેમાં કોપી હોલ્ડરની ભૂમિકા / અનુભવ સમજાવવામાં આવ્યો છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અરજદાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા અનુભવના પ્રમાણપત્રો સુપરવાઈઝરી જગ્યા માટે ધ્યાનમાં લઈ શકાય નહીં, કારણ કે એવું કહી શકાય નહીં કે અરજદાર પાસે સુપરવાઈઝરી જગ્યાનો અનુભવ હતો કારણ કે જ્યારે કોપી હોલ્ડરને સુપરવાઈઝરી જગ્યાના ચાર્જ માટેનો હુકમ આપવામાં આવે ત્યારે જ એવું કહી શકાય કે કોપી હોલ્ડરને સુપરવાઈઝરી જગ્યાનો ચાર્જ આપવામાં આવ્યો હતો; અને એ કે હાલના કેસમાં, અરજદારની તરફેણમાં સામાવાળાઓ દ્વારા સુપરવાઈઝરી જગ્યાના ચાર્જ માટેનો આવો કોઈ હુકમ જારી કરવામાં આવ્યો નથી, તેથી, એવું કહી શકાય નહીં કે અરજદાર પાસે પ્રશ્નવાળી જાહેરાતમાં જરૂરીયાત મુજબનો સુપરવાઈઝરી જગ્યાઓનો અનુભવ છે.

પ.૯ તેમની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, તેમણે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના આ કેસોના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખવામાં આવેલ છે: (૧) સાજિદ ખાન વિરુદ્ધ એલ રહેમતુલ્લાહ જે ૨૦૨૫ INSC ૨૫૧ = ૨૦૨૫ (૦) AIJEL-SC ૭૪૭૮૨ માં નોંધાયેલ છે અને (૨) આસામ રાજ્ય વિરુદ્ધ અરબિંદા રાભા જે ૨૦૨૫ INSC ૩૩૪ = (૨૦૨૫) ૭ એસ.સી.સી. ૭૦૫ માં નોંધાયેલ છે અને (૩) મહારાષ્ટ્ર પબ્લિક સર્વિસ કમિશન વિરુદ્ધ સંદીપ શ્રીરામ વારડે અને અન્ય જે

૨૦૧૯ (૦) AIJEL-SC ૬૪૧૭૧ = (૨૦૧૯) ૬ એસ.સી.સી. ૩૬૨ માં નોંધાયેલ છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ અરજી કાઢી નાખવામાં આવી શકે છે.

૬.૧ સામાવાળા નં. ૧, ૨ અને ૪ ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ સત્તાધીશો તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી દીપક શુક્લાએ પણ આ અરજીનો સખત વિરોધ કર્યો છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે પ્રશ્નવાળી જગ્યા આસિસ્ટન્ટ મેનેજર અને આસિસ્ટન્ટ ડિરેક્ટર (ટેકનિકલ), વર્ગ-૨ (ડિરેક્ટોરેટ ઓફ ગવર્નમેન્ટ પ્રિન્ટિંગ એન્ડ સ્ટેશનરીમાં), ભરતી નિયમો, ૧૯૯૬ તરીકે ઓળખાતા ભરતી નિયમો દ્વારા સંચાલિત છે; અને એ કે નિયમ ૪(સી) મુજબ, પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે લાયક બનવા માટે અને અરજદાર અનુભવની જરૂરિયાત પૂરી કરતા ન હોવાથી, તેમને ઈન્ટરવ્યુ માટે બોલાવવામાં આવ્યા ન હતા; અને એ કે કોપી હોલ્ડરની જગ્યા કે જેના પર અરજદાર કામ કરતા હતા તે જોતાં, તે સુપરવાઈઝરી કેડરમાં જગ્યા નથી; અને એ કે પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે લાયક બનવા માટે સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં વિવિધ અનુભવ જરૂરી છે; અને એ કે અરજદાર પાસે સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં ઔદ્યોગિક કોસ્ટ એકાઉન્ટિંગ અને એસ્ટીમેશનનો અનુભવ નથી; અને એ કે અરજદાર પાસે તારીખ ૨૧.૦૫.૧૯૯૬ ના જાહેરનામાના ખંડ ૪(સી) હેઠળ જરૂરીયાત મુજબની સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં મજૂર સમસ્યાઓના સંદર્ભમાં પ્રોડક્શન મેનેજમેન્ટ, કોસ્ટ કંટ્રોલ અને ફેક્ટરી એડમિનિસ્ટ્રેશનનો કોઈ અનુભવ નથી; અને તેથી, જીપીએસસીનો નિર્ણય કે અરજદાર પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે જરૂરી લાયકાત / અનુભવ ધરાવતા નથી તે ન્યાયી અને યોગ્ય છે; અને એ કે

અરજદાર પાસે અનુભવનો અભાવ હોવાના કારણોસર જીપીએસસીનો નિર્ણય એ એક નિષ્ણાત સંસ્થાનો નિર્ણય છે અને તેથી, આ કોર્ટ આ મેટરમાં દખલગીરી કરવી જોઈએ નહીં.

૬.૨ તેમની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, તેમણે ૧૯૯૮ (૩) જી.સી.ડી. ૨૪૬૧ માં નોંધાયેલ કે. વી. ગરાસિયા વિરુદ્ધ બાબુભાઈ એન. ગાવિતના કેસના ચુકાદા પર આધાર રાખવામાં આવેલ છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અન્યથા પણ, સમગ્ર પસંદગી પ્રક્રિયા પૂર્ણ થઈ ગઈ છે અને વર્ષ ૨૦૦૧ માં જ પરિણામ જાહેર થઈ ગયું છે અને કમિશને વર્ષ ૨૦૦૧ માં જ પસંદગી પામેલા ઉમેદવારોના નામની રાજ્ય સરકારને ભલામણ કરી દીધી છે; અને એ કે અન્યથા પણ જીપીએસસીએ સરકારનો અભિપ્રાય માંગ્યો હતો અને સરકારે અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે અરજદારનો અનુભવ સુપરવાઈઝરી કેટેગરીનો નથી અને તેથી, અરજદારની કોપી હોલ્ડરની જગ્યાનો અનુભવ જરૂરીયાત મુજબ જીપીએસસી દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો ન હતો; અને એ કે આ મેટરમાં માત્ર અરજદારના અનુભવનો મુદ્દો સંડોવાયેલો છે અને તેથી, અરજીમાં નક્કી કરવાનો પ્રશ્ન એ છે કે શું અરજદાર ખંડ ૪ હેઠળ જરૂરીયાત મુજબની સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં અનુભવ ધરાવે છે કે નહીં; અને એ કે આ મુદ્દો નક્કી કરવા માટે, અરજદાર સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં જરૂરી અનુભવ ધરાવે છે કે નહીં તેવા નિષ્કર્ષ પર આવવા માટે અરજદારના અનુભવ અને અરજદાર દ્વારા રજૂ કરાયેલ જરૂરી દસ્તાવેજો ધ્યાનમાં

લેવા જરૂરી હતા. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ અરજી કાઢી નાખવામાં આવી શકે છે.

૭.૧ ખાનગી સામાવાળાઓ એટલે કે સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી વૈભવ વ્યાસ માટે વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી પ્રાચી ઉપાધ્યાયે પણ આ અરજીનો સખત વિરોધ કર્યો છે. તેમણે સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ સોગંદનામા ઉપરના જવાબો તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે અરજદાર લાયક ન હોવાથી, સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ ની નિમણૂકને પડકારવા માટે અરજદાર પાસે કોઈ અધિકાર (locus standi) નથી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ એ ભરતી પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો હતો અને તે સત્તાવાળાઓ છે જેમણે તમામ સંબંધિત દસ્તાવેજો તેમજ પ્રશ્નવાળી જાહેરાતમાં નિર્ધારિત જરૂરિયાતોની ચકાસણી કર્યા પછી સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ ની ગુણવત્તાના આધારે પસંદગી કરી છે; અને એ કે સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ ની નિમણૂકને પડકારવા માટે અરજદાર દ્વારા લગભગ ૧૦ વર્ષનો મોટો વિલંબ થયો છે, કારણ કે પ્રશ્નવાળી જાહેરાત વર્ષ ૨૦૦૦ ની હતી અને હાલની અરજી અરજદાર દ્વારા વર્ષ ૨૦૧૦ માં દાખલ કરવામાં આવી છે અને અરજદારે આ અરજીમાં સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ ને વર્ષ ૨૦૧૨ માં પક્ષકાર સામાવાળાઓ તરીકે જોડ્યા છે.

૭.૨ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ ભરતીના નિયમો તેમજ જાહેરાતમાં નિર્ધારિત કર્યા મુજબના અનુભવ અંગેના માપદંડો

સહિત તમામ લાયકાતના માપદંડો પૂર્ણ કરતા હતા, તેથી, સત્તાવાળાઓએ તે ધ્યાનમાં લીધા પછી યોગ્ય રીતે જ તેમને પ્રશ્નવાળી જગ્યા પર પસંદ કર્યા અને નિમણૂક આપી. તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે જીપીએસસી, એક સત્તાધિકારી હોવાને નાતે, જાહેરાત તેમજ ભરતી નિયમોમાં નિર્ધારિત લાયકાતના માપદંડો અંગે નિષ્ણાત સંસ્થા છે; અને એ કે ઉમેદવારોના અનુભવનું મૂલ્યાંકન ઇન્ટરવ્યુ કમિટી દ્વારા કરવામાં આવે છે, જેમાં સદર ક્ષેત્રના નિષ્ણાત હોય છે અને ઇન્ટરવ્યુ કમિટીના સભ્યોમાંના એક ડિરેક્ટર, ગવર્નમેન્ટ પ્રિન્ટિંગ એન્ડ સ્ટેશનરી હોય છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે સામાવાળા સત્તાધીશો દ્વારા નિમણૂક પામ્યા પછી, સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ એ આસિસ્ટન્ટ મેનેજર વર્ગ-૨ ની જગ્યા પર અત્યાર સુધીમાં ૧૦ વર્ષથી વધુની સેવા પૂર્ણ કરી લીધી છે અને આગામી ઉચ્ચ જગ્યા મેનેજર વર્ગ-૧ પર બઢતી મેળવવા માટે પાત્ર છે, તેથી, આ તબક્કે સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ ની નિમણૂકને પડકારવાની અરજદારની કાર્યવાહી સ્પષ્ટપણે બદલિયાવાળી વિચારણાઓ માટે કાયદાની પ્રક્રિયાના ઘોર દુરુપયોગ સિવાય બીજું કંઈ નથી.

૭.૩ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અન્યથા પણ, જો અરજદારને સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ સામે કોઈ ફરિયાદ હોય, તો તે અલગ અરજી દાખલ કરીને રજૂ કરી શકાય હોત, જોકે, તેને આ અરજીમાં પડકારી શકાય નહીં, જેમાં મૂળ અરજીની વિષયવસ્તુ સાવ અલગ છે.

૭.૪ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૩૯૬૯/૨૦૧૩ ની અરજી અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં મુખ્યત્વે માત્ર સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ સામે અરજ માંગવામાં આવી છે. જોકે, તે સમયે અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદીના જણાવ્યા મુજબ તે અરજી નિર્રથક બની ગઈ હોવાથી નિકાલ કરવામાં આવી છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ અરજી કાઢી નાખવામાં આવી શકે છે.

૮. સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ સોગંદનામા ઉપરના જવાબના પ્રત્યુત્તરમાં, અરજદારે રજૂઆત કરી છે કે સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ એ બનાવટી અને ઉપજાવી કાઢેલા બોગસ પ્રમાણપત્રો રજૂ કરીને નિમણૂક મેળવી છે જેના પર વિશ્વાસ રાખી શકાય નહીં અને જીપીએસસીએ જવાબ આપ્યો છે કે, તેઓ ઉમેદવારના યોગ્યતાના પ્રમાણપત્રની ચકાસણી કરતા નથી; અને એ કે સામાવાળાના કિસ્સામાં અનુભવના પ્રમાણપત્રમાં બેઝિક પગાર અને પૂરા પગાર જેવી તમામ વિગતો કામના વર્ણન / પ્રકૃતિ સાથે છતી થતી નથી જે જરૂરી હતી; અને એ કે કાયદા મુજબ, જે વ્યક્તિએ છેતરપિંડી અથવા કપટ કર્યું હોય, ખોટું બોલીને અને અનુભવના પ્રમાણપત્ર જેવા બોગસ દસ્તાવેજ રજૂ કરીને કોઈપણ પ્રકારના લાભો મેળવ્યા હોય, તેની સામે દીવાની અથવા ફોજદારી બાજુએ અથવા બંને પર કાનૂની કાર્યવાહી કરી શકાય છે, તેથી, મુદતનો કોઈ પ્રશ્ન જ નથી; અને એ કે અરજદાર સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ દ્વારા કરવામાં આવેલા ખોટા અથવા ગેરકાયદેસર કૃત્ય વિશે ચોક્કસ જાણકારી

મેળવ્યા પછી તેમની સામે દાવો માંડી શકે છે, તેથી, ચોક્કસ જાણકારી પહેલાં મુદત શરૂ થશે નહીં અને અરજદાર પાસે અગાઉ નિર્ણાયક માહિતી સાથે કોઈ ખ્યાલ ન હતો; અને એ કે નિષ્ણાત સંસ્થાને ભૂલ કરવામાં આવી હતી કારણ કે તેમને સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ ના કપટપૂર્ણ આચરણ વિશે કોઈ ખ્યાલ ન હતો અને સત્તાવાળાઓએ સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ દ્વારા રજૂ કરાયેલા તમામ પ્રમાણપત્રોની કાયદેસરતા / માન્યતા અને વાસ્તવિકતાની ચકાસણી કરી ન હતી; અને એ કે જીપીએસસીએ સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ ની નિમણૂકનો નિર્ણય લેતા પહેલાં દરેક વસ્તુની ચકાસણી કરવી જોઈતી હતી; અને એ કે અરજદાર મોટાભાગના સમયે આ કોર્ટ સમક્ષ હતા અને જરૂરી માહિતી મેળવ્યા પછી જ તેઓ સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ ની નિમણૂકને પડકારી શક્યા હોત. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે હાલની અરજી મંજૂર કરવામાં આવી શકે છે.

૯. મેં સંબંધિત પક્ષકારો તરફે વિજ્ઞાન વકીલોને સાંભળ્યા છે. મેં સંબંધિત સામાવાળાઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ સોગંદનામા ઉપરના જવાબ સહિત રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ દસ્તાવેજોનો અભ્યાસ કર્યો છે.

૧૦. એ નોંધવામાં આવે છે કે અરજદાર વચનિવૃત્તિ દ્વારા તારીખ ૩૦.૦૬.૨૦૨૦ ના રોજ નિવૃત્ત થયા છે. એ પણ નોંધવામાં આવે છે કે અરજદારનું તારીખ ૨૨.૦૮.૨૦૨૩ ના રોજ અવસાન થયું છે, તેથી, વિધવા પક્ષકાર અરજદાર તરીકે જોડાયા છે અને કાર્યવાહી આગળ ધપાવવાનું ચાલુ રાખે છે.

૧૧.૧ રેકૉર્ડ પરથી, એ જણાય છે કે અરજદાર સરકારી કંટ્રોલ પ્રેસ, ગાંધીનગર સાથે કોપી હોલ્ડર તરીકે કામ કરતા હતા. જીપીએસસીએ તારીખ ૧૫.૦૬.૨૦૦૦ ના રોજ પ્રકાશિત જાહેરાત નં. ૨૯/૨૦૦૦ દ્વારા સરકારી પ્રેસ અને સ્ટેશનરી વિભાગમાં આસિસ્ટન્ટ મેનેજર વર્ગ-૨ ની જગ્યા પર નિમણૂક કરવા માટે અરજીઓ આમંત્રિત કરી હતી. કુલ ૬ જગ્યાઓ હતી. સદર જાહેરાતમાં, શૈક્ષણિક લાયકાતનો ખાસ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે, જે એ છે કે, (૧) માન્ય યુનિવર્સિટીમાંથી ડિગ્રી (૨) ટેકનિકલ એક્ઝામિનેશન બોર્ડ અથવા યુનિવર્સિટી અથવા સરકાર દ્વારા માન્ય સંસ્થા દ્વારા એનાયત કરાયેલ પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજી અથવા ગ્રાફિક આર્ટ્સમાં ડિપ્લોમા (૩) ગુજરાતીનું પૂરતું જ્ઞાન. એ જ જાહેરાતમાં, અનુભવનો પણ ખાસ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે, જે એ છે કે, ઉમેદવાર શૈક્ષણિક લાયકાતો મેળવ્યા પછી આધુનિક કમ્પોઝિંગ, પ્રિન્ટિંગ અને બાઈનિંગ સિસ્ટમનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન તેમજ ઔદ્યોગિક કોસ્ટ એકાઉન્ટિંગ અને મોટા પ્રિન્ટિંગ યુનિટમાં મજૂર સમસ્યાના સંદર્ભમાં પ્રોડક્શન મેનેજમેન્ટ, કોસ્ટ કંટ્રોલ અને ફેક્ટરી એડમિનિસ્ટ્રેશનના જ્ઞાનનો અંદાજ કાઢવાની સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં પાંચ વર્ષથી ઓછો ન હોય તેટલો અનુભવ ધરાવતો હોવો જોઈએ. વધુમાં, સદર જાહેરાતમાં, ઉંમરનો પણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે, જે એ છે કે ઉંમર ૩૫ વર્ષથી વધુ ન હોવી જોઈએ.

૧૧.૨ સદર જાહેરાતના અનુસંધાનમાં, અરજદારે તારીખ ૧૫.૦૭.૨૦૦૦ ના રોજ અરજી કરી હતી.

૧૧.૩ જીપીએસસીએ, તેના તારીખ ૨૪.૦૮.૨૦૦૦ ના પત્રવ્યવહાર દ્વારા અરજદારને જાણ કરી હતી કે નીચેના કારણોસર ઇન્ટરવ્યુ માટે તેમની પસંદગી કરવામાં આવી નથી.

(૧) નિર્ધારિત વય મર્યાદામાં ન હોવાના કારણે.

(૨) નિર્ધારિત શૈક્ષણિક લાયકાત ન ધરાવવાના કારણે.

(૩) નિર્ધારિત અનુભવ ન ધરાવવાના કારણે.

(૪) તમારી અરજી, કમિશનની ઓફિસમાં, અરજી મેળવવા માટે નિર્ધારિત છેલ્લી તારીખ પછી મળી હોવાથી.

(૫) નિર્ધારિત શારીરિક ધોરણ ન ધરાવવાના કારણે.

(૬) અરજી સાથે નિર્ધારિત ફી ન ચૂકવવાના કારણે.

(૭) તમે તમારા શિક્ષણ / અનુભવના સમર્થનમાં જરૂરી પ્રમાણપત્રો રજૂ કર્યા નથી.

(૮) અરજી મેળવવાની છેલ્લી તારીખે ઇન્ટર્નશિપ પૂર્ણ ન કરી હોવાના કારણે.

(૯) એસઈબીસી/અનુસૂચિત જાતિ/અનુસૂચિત જનજાતિ (SEBC/SC/ST) ઉમેદવાર ન હોવાના કારણે.

૧૧.૪ નિર્વિવાદપણે, અરજદારે તારીખ ૧૪.૦૯.૨૦૦૦ ના રોજ જીપીએસસી સમક્ષ તેમના અનુભવ અંગેનું તારીખ ૧૨.૦૯.૨૦૦૦ નું જરૂરી પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું છે.

૧૧.૫ જીપીએસસીએ, તેના તારીખ ૨૩.૧૦.૨૦૦૦ ના પત્રવ્યવહાર દ્વારા, અરજદારને જાણ કરી છે કે તેઓ સુપરવાઈઝરી કેડરનો જરૂરી અનુભવ ધરાવતા ન હોવાથી, તેઓ રૂબરૂ ઈન્ટરવ્યુ માટે બોલાવવા હકદાર નથી.

૧૧.૬ તેથી, અરજદારે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ આ કોર્ટ સમક્ષ સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૧૪૧૮/૨૦૦૦ ની અરજી દાખલ કરીને તારીખ ૨૪.૦૮.૨૦૦૦ અને ૨૩.૧૦.૨૦૦૦ ના પત્રવ્યવહારો રદ કરવા તેમજ તે અરજી પડતર હોય તે દરમિયાન અસરકારક વચગાળાની રાહત તરીકે અરજદારના પરિણામને આધીન રહીને પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે ઈન્ટરવ્યુ માટે અરજદારને બોલાવવાનો સામાવાળાઓને નિર્દેશ આપવા માટે અરજ કરી છે.

૧૧.૭ આ કોર્ટની સમાન અધિકારવાળી બેન્ચે (કોરમ: એચ. કે. રાહોડ, ન્યાયમૂર્તિ) તારીખ ૨૦.૧૧.૨૦૦૦ નો વચગાળાનો હુકમ પસાર કર્યો છે, જેમાં, કોર્ટે અરજદારની લાયકાત વિશે પ્રાથમિક રીતે સંતુષ્ટ થયા પછી, સામાવાળાઓને અરજદારને તે અરજી પડતર હોય તે દરમિયાન સામાવાળા દ્વારા લેવાયેલા મૌખિક ઈન્ટરવ્યુમાં બેસવાની અને હાજરી આપવાની પરવાનગી

આપવાનો નિર્દેશ આપ્યો અને અરજદારના મૌખિક ઇન્ટરવ્યુનું પરિણામ સીલબંધ કવરમાં રાખવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો.

૧૧.૮ તે મુજબ, આ કોર્ટના નિર્દેશો પ્રમાણે, અરજદારને સામાવાળાઓ દ્વારા પરીક્ષામાં બેસવાની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી અને અરજદારનો મૌખિક ઇન્ટરવ્યુ પણ લેવામાં આવ્યો હતો અને તેમનું પરિણામ જીપીએસસી દ્વારા સીલબંધ કવરમાં રાખવામાં આવ્યું હતું.

૧૧.૯ આખરે, આ કોર્ટની સમાન અધિકારવાળી બેન્ચે (કોરમ: સી. કે. બૂચ, ન્યાયમૂર્તિ) તારીખ ૦૬.૦૯.૨૦૦૧ ના હુકમ અન્વયે મેટરનો નિકાલ કરતી વખતે, વિભાગને સીલબંધ કવર ખોલવા અને તે મુજબ કાર્યવાહી કરવા નિર્દેશ આપ્યો હતો.

૧૧.૧૦ સદર તારીખ ૦૬.૦૯.૨૦૦૧ ના હુકમ સામે, જીપીએસસીએ લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૨૫૫/૨૦૦૨ દાખલ કરી છે, જેમાં, તારીખ ૦૫.૦૨.૨૦૦૩ ના હુકમ અન્વયે, આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે તે અપીલ એવા નિર્દેશ સાથે દાખલ કરી છે કે સદર સીલબંધ કવર કોર્ટના અવલોકન માટે આજે ફરીથી મંગાવવામાં આવેલ છે અને તેને સુરક્ષિત કસ્ટડીમાં રાખવા માટે રજિસ્ટ્રારને પાછું મોકલવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવેલ છે. તે જ દિવસે, આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે, સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૩૮૯૧/૨૦૦૨ પર નોંધાયેલ તારીખ ૦૫.૦૨.૨૦૦૩ ના હુકમ અન્વયે, નીચે મુજબનો હુકમ પસાર કર્યો છે.

"સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૧૧૪૧૮/૨૦૦૦ માં નોંધાયેલ વિદ્વાન સિંગલ જજનો તારીખ ૦૬.૦૮.૨૦૦૧ નો હુકમ આગળના હુકમો ન થાય ત્યાં સુધી સ્થગિત રહેશે. અપીલકર્તા માટે આગળની કાર્યવાહી કરવાનું પુરુષું રહેશે, જે સામાવાળા - મૂળ અરજદારના હક અને હિતને આધીન રહેશે.

આથી, તમને, તમારા સેવકો અને એજન્ટોને, સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૧૧૪૧૮/૨૦૦૦ માં નોંધાયેલ વિદ્વાન સિંગલ જજ (કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી. કે. બૂચ) ના તારીખ ૦૬.૦૮.૨૦૦૧ ના હુકમનો અમલ, સંચાલન અને અમલીકરણ આગળના હુકમો ન થાય ત્યાં સુધી સ્થગિત રાખવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. વધુમાં એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, અપીલકર્તા માટે આગળની કાર્યવાહી કરવાનું પુરુષું રહેશે, જે સામાવાળા મૂળ - અરજદારના હક અને હિતને આધીન રહેશે."

૧૧.૧૧ આખરે, આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૨૫૫/૨૦૦૨ માં તારીખ ૦૬.૦૪.૨૦૦૫ ના હુકમ અન્વયે સદર હુકમ રદબાતલ કરવામાં આવ્યો હતો અને મેટર ગુણદોષના આધારે નિર્ણય લેવા સિંગલ જજને પાછી મોકલવામાં આવી હતી. તારીખ ૦૬.૦૪.૨૦૦૫ નો હુકમ નીચે મુજબ છે.

"ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ (ટૂંકમાં "આયોગ") ના અધ્યક્ષ અને સચિવ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી આ અપીલ વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૬ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૧ ના હુકમ સામે છે, જેના દ્વારા તેમણે આયોગને સરકારી પ્રેસમાં આસિસ્ટન્ટ મેનેજર, ગ્રેડ-૨ ની જગ્યા માટે સામાવાળા નં. ૧ ના ઇન્ટરવ્યુનું પરિણામ જાહેર કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.

રેકૉર્ડનું અવલોકન દર્શાવે છે કે આયોગ દ્વારા સરકારી પ્રેસમાં આસિસ્ટન્ટ મેનેજર, ગ્રેડ-૨ ની જગ્યાની ભરતી માટે જારી કરાયેલ જાહેરાત નં. ૨૯/૨૦૦૦ ના જવાબમાં, સામાવાળા નં. ૧ કે જેઓ તે સમયે સરકારી પ્રેસમાં કોપી હોલ્ડરની જગ્યા ધરાવતા હતા અને ગાંધીનગર ખાતે પોસ્ટેડ હતા તેમણે નિર્ધારિત ફોર્મેટમાં અરજી રજૂ કરી હતી. આયોગ દ્વારા તેને એ કારણોસર નકારી કાઢવામાં આવી હતી કે તેઓ જરૂરી અનુભવ ધરાવતા નથી. આ અંગે તેમને આયોગના નાયબ સચિવ દ્વારા તારીખ ૨૪ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૦ ના પત્ર દ્વારા જાણ કરવામાં આવી હતી. સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત, જેની સાથે કેટલાક દસ્તાવેજો હતા જે દર્શાવતા હતા કે તેમની પાસે સરકારી પ્રેસના વિવિધ વિભાગોમાં કામ કર્યાનો અનુભવ છે, તેને આયોગ દ્વારા તારીખ ૨૩ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૦ ના પત્ર દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, સામાવાળા નં. ૧ એ તેમની ઉમેદવારી ધ્યાનમાં લેવા અને

તેમને આસિસ્ટન્ટ મેનેજર, ગ્રેડ-૨ ની જગ્યા પર નિમણૂક આપવાનો નિર્દેશ જારી કરવા માટે આયોગના અધ્યક્ષ અને સચિવ અને મુખ્ય સચિવ, ગુજરાત સરકારને પક્ષકાર-સામાવાળા તરીકે જોડીને ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ રીટ અરજી દાખલ કરી.

તારીખ ૨૦ નવેમ્બર, ૨૦૦૦ ના વચગાળાના હુકમ દ્વારા એક વિદ્વાન સિંગલ જજે આયોગને એ શરતે સામાવાળા નં. ૧ નો ઇન્ટરવ્યુ લેવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો કે તેમના ઇન્ટરવ્યુનું પરિણામ સીલબંધ કવરમાં રાખવામાં આવે. તે મુજબ, સામાવાળા નં. ૧ નો ઇન્ટરવ્યુ લેવામાં આવ્યો, પરંતુ તેમના ઇન્ટરવ્યુનું પરિણામ જાહેર કરવામાં આવ્યું ન હતું.

જ્યારે આખરી નિર્ણય માટે મેટર લિસ્ટ કરવામાં આવી ત્યારે અન્ય વિદ્વાન સિંગલ જજે, સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ સોગંદનામાને ધ્યાનમાં લીધા પછી કે તેમની સામે કોઈ ખાતાકીય કાર્યવાહી પડતર ન હતી, આયોગને સીલબંધ કવર ખોલવા અને ઇન્ટરવ્યુના પરિણામ મુજબ કાર્યવાહી કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો. સરળતા ખાતર, વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૬ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૧ નો હુકમ નીચે મુજબ પુનઃપ્રસ્તુત કરવામાં આવ્યો છે:-

"અરજદાર તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલને સાંભળવામાં આવ્યા. આજે, તેમણે તારીખ ૨૦.૧૧.૨૦૦૦ ના રોજ આ કોર્ટ દ્વારા

પસાર કરાયેલા વચગાળાના હુકમના પાલનમાં સોગંદનામું રજૂ કર્યું છે. આજે રજૂ કરાયેલ સોગંદનામું સ્વયં-સ્પષ્ટ છે અને તે આ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમ અને તારીખ ૨૩ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૧ ના રોજ યોજાયેલ ગવર્નમેન્ટ પ્રિન્ટિંગ સ્ટેશનરીમાં આસિસ્ટન્ટ મેનેજર વર્ગ-૨ ની જગ્યા માટે જીપીએસસી દ્વારા લેવાયેલા ઇન્ટરવ્યુના પરિણામને અનુરૂપ છે. જીપીએસસી દ્વારા અરજદારનો ઇન્ટરવ્યુ લેવામાં આવ્યો હતો અને ઇન્ટરવ્યુ કમિટીનું પરિણામ તારીખ ૨૦-૧૧-૨૦૦૦ ના રોજ આ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમ મુજબ સીલબંધ કવરમાં મૂકવામાં આવ્યું છે.

આજે, સોગંદનામા દ્વારા, અરજદારે જાહેર કર્યું છે કે અરજદાર સામે કોઈ ખાતાકીય કાર્યવાહી પડતર નથી અને તેમણે તારીખ ૫.૮.૨૦૦૧ ના પત્ર દ્વારા જીપીએસસીને આ હકીકતની જાણ કરી છે. એ રજૂ કરવામાં આવે છે કે જીપીએસસીને આજે રજૂ કરાયેલ તારીખ ૨૮.૮.૨૦૦૧ ના સોગંદનામાની નકલ પણ પૂરી પાડવામાં આવી છે. વચગાળાનો હુકમ પસાર કરતી વખતે આ કોર્ટ દ્વારા નોંધપાત્ર રાહત આપવામાં આવે છે અને કારણ કે અરજીમાં કરવામાં આવેલા કથનોનો કોઈ વિરોધ નથી. તેથી, વિભાગને એ જોવા માટે નિર્દેશિત કરી શકાય છે કે સીલબંધ કવર ખોલવામાં આવે અને જીપીએસસી તેમજ સંબંધિત વિભાગ સીલબંધ કવર મુજબ કાર્યવાહી કરી શકે છે. તે મુજબ નિર્દેશો."

અપીલકર્તાઓ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એસ. કે. પટેલે દલીલ કરી હતી કે વિદ્વાન સિંગલ જજે આસિસ્ટન્ટ મેનેજર, ગ્રેડ-૨ તરીકે નિમણૂક માટે વિચારણા માટે સામાવાળા નં. ૧ ની લાયકાતના મુદ્દામાં ગયા વિના જ સીલબંધ કવર ખોલવાનો નિર્દેશ આપીને ગંભીર ભૂલ કરી છે. તેમણે આસિસ્ટન્ટ મેનેજર અને આસિસ્ટન્ટ ડિરેક્ટર (ટેકનિકલ), વર્ગ-૨ (ડિરેક્ટોરેટ ઓફ ગવર્નમેન્ટ પ્રિન્ટિંગ એન્ડ સ્ટેશનરીમાં), ભરતી નિયમો, ૧૯૯૬ (ટૂંકમાં "સદર નિયમો") ના નિયમ ૪ તરફ અમારું ધ્યાન દોર્યું અને દલીલ કરી કે આયોગે સામાવાળા નં. ૧ ની અરજી યોગ્ય રીતે નકારી કાઢી હતી કારણ કે અરજી સબમિટ કરવાની તારીખે તેઓ જરૂરી પાંચ વર્ષનો અનુભવ ધરાવતા ન હતા.

શ્રી પટેલે ભારપૂર્વક જણાવ્યું કે સામાવાળા નં. ૧, જે કોપી હોલ્ડરની જગ્યા ધરાવતા હતા, જે વર્ગ-૩ ની જગ્યા છે તેઓ સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં કામ કરતા હોવાનું કહી શકાય નહીં અને તેથી, ૧૯૯૬ ના નિયમોના નિયમ ૪ ના ખંડ (સી) દ્વારા વિચાર્યા મુજબ, આધુનિક કમ્પોઝિંગ, પ્રિન્ટિંગ અને બાઈનિંગ સિસ્ટમનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન તેમજ ઔદ્યોગિક કોસ્ટ એકાઉન્ટિંગ અને મોટા પ્રિન્ટિંગ યુનિટમાં મજૂર સમસ્યાના સંદર્ભમાં પ્રોડક્શન મેનેજમેન્ટ, કોસ્ટ કંટ્રોલ અને ફેક્ટરી એડમિનિસ્ટ્રેશનના જ્ઞાનનો અંદાજ કાઢવાની સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં તેઓ પાંચ વર્ષનો અનુભવ ધરાવવાનો દાવો કરી શકતા નથી અને દલીલ

કરી કે તેમની ઉમેદવારી ધ્યાનમાં ન લેવાનો આયોગનો નિર્ણય કોઈ કાનૂની ખામીથી પીડાતો નથી.

સામાવાળા નં. ૧ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી આર. ડી. રાવલે દલીલ કરી હતી કે ભલે પડકાર હેઠળના હુકમમાં આસિસ્ટન્ટ મેનેજર, ગ્રેડ-૨ ની જગ્યા માટે વિચારણા માટે તેમના અસીલની લાયકાતના મુદ્દા પર કોઈ ચર્ચા નથી, તો પણ આપણે એવું માની લેવું જોઈએ કે વિદ્વાન સિંગલ જજ સંપૂર્ણપણે સંતુષ્ટ હતા કે તેમની પાસે જરૂરી અનુભવ છે અને સીલબંધ કવર ખોલવા માટે તેમના દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્દેશમાં દખલ કરવાનો ઇનકાર કરવો જોઈએ. વિદ્વાન વકીલ અમને એનેક્સર-સી, ઇ અને એફ તરીકે ચિહ્નિત કરેલા દસ્તાવેજોમાંથી પસાર કરી ગયા, એ બતાવવા માટે કે ભલે સામાવાળા નં. ૧ કોપી હોલ્ડરની જગ્યા ધરાવતા હતા, તેમને વિવિધ સુપરવાઈઝરી કાર્યો સોંપવામાં આવ્યા હતા અને સરકારી પ્રેસના સ્ટાફને તાલીમ આપવાનું કામ સોંપવામાં આવ્યું હતું. શ્રી રાવલે એવી પણ ફરિયાદ કરી હતી કે વચગાળાનો મનાઈહુકમ પસાર કરતી વખતે, ડિવિઝન બેન્ચે અપીલકર્તાઓ તરફે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રજૂ કરાયેલા કેટલાક દસ્તાવેજો ધ્યાનમાં લીધા હતા, જોકે તે તેમને ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવ્યા ન હતા.

અમે પક્ષકારો તરફે વિદ્વાન વકીલોની રજૂઆતો ધ્યાનમાં લીધી છે અને રેકૉર્ડનો અભ્યાસ કર્યો છે.

શરૂઆતમાં જ, અમે એવું અવલોકન કરવું યોગ્ય માનીએ છીએ કે સિવિલ પ્રોસિજર કોડના ઓર્ડર ૪૧ ના નિયમ ૨૭ હેઠળ અરજી દાખલ કર્યા વિના, અપીલકર્તાઓ તરફે વિદ્વાન વકીલે એવા દસ્તાવેજો રેકૉર્ડ પર મૂકવા ન જોઈએ જે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશનની પ્લીડિંગ્સનો ભાગ ન હતા. અમારા સુવિચારિત મત મુજબ, અપીલના તબક્કે કોઈપણ વધારાના પુરાવા ધ્યાનમાં લેવાય તે પહેલાં, આવા પુરાવા રજૂ કરવા માંગતા પક્ષકારે યોગ્ય અરજી દાખલ કરવી જોઈએ અને કોર્ટ પાસેથી જરૂરી હુકમ મેળવવો જોઈએ. હાલના કેસમાં, અપીલકર્તાઓ તરફે વિદ્વાન વકીલે સિવિલ પ્રોસિજર કોડના ઓર્ડર ૪૧ ના નિયમ ૨૭ હેઠળ અરજી દાખલ કર્યા વિના કેટલાક દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા અને, આ રીતે, સામાવાળા નં. ૧ ને તે દસ્તાવેજોના સંદર્ભમાં રજૂઆત કરવાના તેમના અધિકારથી વંચિત રાખવામાં આવ્યા.

ઉપરોક્ત બાબત છતાં, અમે અપીલકર્તાઓ તરફે વકીલની એ દલીલ સ્વીકારવા તૈયાર છીએ કે વિદ્વાન સિંગલ જજે આસિસ્ટન્ટ મેનેજર ગ્રેડ-૨ ની જગ્યા માટે વિચારણા માટે સામાવાળા નં. ૧ ની લાયકાતના મુદ્દામાં ગયા વિના આયોગ દ્વારા સીલબંધ કવર ખોલવાનો નિર્દેશ આપવો ન જોઈએ. સદર નિયમોનો નિયમ ૪, જે આસિસ્ટન્ટ મેનેજર, ગ્રેડ-૨ અને આસિસ્ટન્ટ ડિરેક્ટર (ટેકનિકલ), વર્ગ-૨ ની જગ્યા પર ભરતી માટે લાયકાતની શરત નક્કી કરે છે, તે નીચે મુજબ વંચાય છે:-

"૪. નિયમ ૨ માં ઉલ્લેખિત જગ્યાઓ પર સીધી પસંદગી દ્વારા નિમણૂક માટે લાયક બનવા માટે, ઉમેદવાર

(એ) ૩૫ વર્ષથી વધુ ઉંમરના હોવા જોઈએ નહીં;

(બી) માન્ય યુનિવર્સિટીની ડિગ્રી ધરાવતા હોવા જોઈએ અને ટેકનિકલ એક્ઝામિનેશન બોર્ડ અથવા યુનિવર્સિટી અથવા સરકાર દ્વારા માન્ય સંસ્થા દ્વારા એનાયત કરાયેલ પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજી અથવા ગ્રાફિક આર્ટમાં ડિપ્લોમા ધરાવતા હોવા જોઈએ;

(સી) શૈક્ષણિક લાયકાત મેળવ્યા પછી આધુનિક કમ્પોઝિંગ, પ્રિન્ટિંગ અને બાઈન્ડિંગ સિસ્ટમનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન તેમજ ઔદ્યોગિક કોસ્ટ એકાઉન્ટિંગ અને મોટા પ્રિન્ટિંગ યુનિટમાં મજૂર સમસ્યાના સંદર્ભમાં પ્રોડક્શન મેનેજમેન્ટ, કોસ્ટ કંટ્રોલ અને ફેક્ટરી એડમિનિસ્ટ્રેશનના જ્ઞાનનો અંદાજ કાઢવાની સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં પાંચ વર્ષથી ઓછો ન હોય તેટલો અનુભવ ધરાવતા હોવા જોઈએ; અને

(ડી) ગુજરાતીનું પૂરતું જ્ઞાન ધરાવતા હોવા જોઈએ;

પરંતુ અપવાદરૂપે સારી લાયકાત અથવા અનુભવ અથવા બંને ધરાવતા ઉમેદવારની તરફેણમાં ઉપલી વય મર્યાદા હળવી કરી શકાય છે.

વધુમાં સમય સમય પર સુધારેલા ગુજરાત સનદી સેવા વર્ગીકરણ અને ભરતી (સામાન્ય) નિયમો, ૧૯૬૭ ની જોગવાઈઓ અનુસાર ગુજરાત સરકારની સેવામાં પહેલેથી જ હોય તેવા ઉમેદવારની તરફેણમાં ઉપલી વય મર્યાદા હળવી કરી શકાય છે."

હાલના કેસમાં, આયોગે સામાવાળા નં. ૧ ની ઉમેદવારી એવા કારણોસર ધ્યાનમાં લેવાનો ઇનકાર કર્યો હતો કે તેઓ જરૂરી અનુભવ ધરાવતા નથી. જોકે, સંબંધિત નિયમના સંદર્ભમાં આ નિર્ણયની કાયદેસરતા અને સાચાપણામાં ગયા વિના, વિદ્વાન સિંગલ જજે એવું માનીને તેમના ઇન્ટરવ્યુનું પરિણામ જાહેર કરવા આયોગને નિર્દેશ આપ્યો કે તેમની પસંદગીમાં એકમાત્ર અડચણ કોઈ વિચારાધીન અથવા પડતર તપાસ હતી. અમને ખાતરી છે કે જો વિદ્વાન સિંગલ જજનું ધ્યાન એ હકીકત તરફ દોરવામાં આવ્યું હોત કે સામાવાળા નં. ૧ ની ઉમેદવારી આયોગ દ્વારા લાયકાતની શરતોમાંની એક શરત પૂરી ન કરવાના કારણોસર નકારી કાઢવામાં આવી હતી, અને ખાતાકીય તપાસ પડતર હોવાના કારણે નહીં, તો તેમણે ચોક્કસપણે તે પાસાની તપાસ કરી હોત અને નક્કી કર્યું હોત કે સામાવાળા નં. ૧ ના ઇન્ટરવ્યુ માટે ૨૧ નવેમ્બર ૨૦૦૦ ના રોજ વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા વચગાળાના હુકમને આયોગને સીલબંધ કવર ખોલવાનો નિર્દેશ આપીને અમલમાં મૂકવો જોઈએ કે નહીં.

ઉપર જણાવેલ કારણોસર, અમે ઠરાવીએ છીએ કે સીલબંધ કવર ખોલવા માટે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા આયોગને આપવામાં આવેલ નિર્દેશ કાયદેસર રીતે ટકી શકે તેવો નથી.

પરિણામે, અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. વિદ્વાન સિંગલ જજનો હુકમ રદ કરવામાં આવે છે અને સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન પર નવેસરથી નિર્ણય લેવા મેટર પાછી મોકલવામાં આવે છે. કેસ હવે મે ૯, ૨૦૦૫ ના રોજ યોગ્ય સિંગલ બેન્ચ સમક્ષ લિસ્ટ કરવામાં આવી શકે છે.

ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ અપીલનો નિકાલ કરતી વખતે, અમે મૂળ અરજદાર (અહીંના સામાવાળા નં. ૧) ને ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગને પક્ષકાર-સામાવાળા તરીકે જોડીને સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશનમાં યોગ્ય સુધારા કરવાની સ્વતંત્રતા આપીએ છીએ અને આયોગને સામાવાળા નં. ૧ ની ઉમેદવારી ધ્યાનમાં ન લેવાના તેના નિર્ણયને યોગ્ય ઠેરવવા વધારાના દસ્તાવેજો, જો કોઈ હોય તો, રેકૉર્ડ પર મૂકવાની સ્વતંત્રતા પણ આપીએ છીએ."

૧૧.૧૨ ત્યારબાદ આ કોર્ટની સમાન અધિકારવાળી બેન્ચ (કોરમ: એસ. આર. બ્રહ્મભટ્ટ, ન્યાયમૂર્તિ) દ્વારા મેટરની સુનાવણી કરવામાં આવી હતી, જેમાં અરજદારે રજૂઆત કરી હતી કે તેઓ સંબંધિત સત્તાવાળાઓ સમક્ષ યોગ્ય

રજૂઆત કરશે અને સંબંધિત સત્તાવાળાઓ નિર્ધારિત સમયમાં સદર રજૂઆત પર નિર્ણય લેશે. તે મુજબ, અરજદારે સામાવાળાઓ તરફથી પ્રતિકૂળ હુકમોના કિસ્સામાં નવી અરજી દાખલ કરવાની સ્વતંત્રતા સાથે તે અરજી પાછી ખેંચવાની પરવાનગી માંગી છે.

૧૧.૧૩ તે મુજબ, બાર સમક્ષ અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલા નિવેદન પરથી, તે અરજી તારીખ ૨૧.૧૧.૨૦૦૭ ના હુકમ અન્વયે નીચે મુજબના નિર્દેશો સાથે પાછી ખેંચાયેલી ગણીને નિકાલ કરવામાં આવી હતી.

"૯(૧) અરજદાર ગુજરાત રાજ્ય, સામાન્ય વહીવટ વિભાગમાં સંબંધિત સચિવને યોગ્ય રજૂઆત કરવા સ્વતંત્ર છે.

(૨) સામાન્ય વહીવટ વિભાગના સંબંધિત સચિવને આથી નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત, જો કોઈ હોય, તો તેના પર વ્યાજબી સમયમાં નિર્ણય લે. રજૂઆત પર પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટેના ભરતી નિયમો અને અન્ય સંબંધિત સામગ્રીના પ્રકાશમાં કાયદા મુજબ જાહેર સેવા આયોગની સલાહથી નિર્ણય લેવાનો રહેશે.

(૩) અપેક્ષા છે કે સામાવાળાઓ અરજદારની રજૂઆત મળ્યાની તારીખથી પ્રાધાન્યપણે છ મહિનાની અંદર તેનો નિકાલ કરશે."

૧૧.૧૪ ત્યારબાદ અરજદારે ૦૪.૦૨.૨૦૦૮ ના રોજ યોગ્ય સત્તાધિકારી સમક્ષ રજૂઆત કરી છે.

૧૧.૧૫ ત્યારબાદ જીપીએસસી, ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ, જીએડી અને અરજદાર દ્વારા ઘણા પત્રવ્યવહારો કરવામાં આવ્યા હતા.

૧૧.૧૬ આખરે, ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગે, તેના તારીખ ૦૩.૧૨.૨૦૦૮ ના વાદગ્રસ્ત હુકમ અન્વયે, તેના કારણદર્શક હુકમ દ્વારા પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટેના અરજદારના દાવાને નકારી કાઢ્યો છે.

૧૧.૧૭ તે આ તારીખ ૦૩.૧૨.૨૦૦૮ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ / પત્રવ્યવહાર છે, જે ઉપર નોંધવામાં આવેલી અરજો સાથે અરજદાર દ્વારા આ કોર્ટ સમક્ષ આ અરજીમાં પડકારવામાં આવેલ છે.

૧૨. ઉપરોક્ત પરથી, આ કોર્ટને જણાય છે કે આ કોર્ટ સમક્ષ નિર્ધારણ માટે આવતો એકમાત્ર મુદ્દો એ છે કે શું અરજદાર પ્રશ્નવાળી જાહેરાત મુજબ જરૂરી અનુભવ ધરાવે છે કે નહીં.

૧૨.૧ નોંધવામાં આવે છે કે નિર્વિવાદપણે, અરજદાર કોપી હોલ્ડર તરીકે કામ કરતા હતા. તેથી, પ્રિન્ટિંગ અને સ્ટેશનરી મેન્યુઅલના પ્રકરણ ૧૪ ના નિયમ ૪૯૦ નો સંદર્ભ લેવો ફળદાયી રહેશે, જેમાં, કોપી હોલ્ડરની ભૂમિકા / અનુભવ સમજાવવામાં આવ્યો છે, જે નીચે મુજબ છે.

"૪૯૦. કોપી હોલ્ડર દરેક રીડરને એક કોપી હોલ્ડર આપવામાં આવે છે જેની ફરજ આપવામાં આવેલ 'કોપી' વાંચવાની અને જ્યારે જરૂરી હોય ત્યારે પ્રસંગોપાત રીડરનું કામ કરવાની છે. રીડર માટે હસ્તપ્રત વાંચવી અને તેના કોપી હોલ્ડરને પ્રૂફ કરેક્શનનું કામ આપવું માન્ય નથી. કોપી હોલ્ડર અંગ્રેજી, ગુજરાતી અને દેવનાગરીમાં હસ્તપ્રત વાંચવા સક્ષમ હોવો જોઈએ અને વ્યાકરણ, કમ્પોઝિશન, સ્પેલિંગ અને વિરામચિહ્નોનું સારું જ્ઞાન ધરાવતો હોવો જોઈએ."

૧૨.૨ વધુમાં, આ તબક્કે, ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગનું તારીખ ૨૧.૦૫.૧૯૯૬ નું જાહેરનામું, ખાસ કરીને તેના ખંડ ૪(સી) નો સંદર્ભ લેવો પણ ફળદાયી રહેશે, જે નીચે મુજબ છે.

"૪. નિયમ-૨ માં ઉલ્લેખિત જગ્યાઓ પર સીધી પસંદગી દ્વારા નિમણૂક માટે લાયક બનવા માટે, ઉમેદવાર -

(સી) શૈક્ષણિક લાયકાત મેળવ્યા પછી આધુનિક કમ્પોઝિંગ, પ્રિન્ટિંગ અને બાઈન્ડિંગ સિસ્ટમનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન તેમજ ઔદ્યોગિક કોસ્ટ એકાઉન્ટિંગ અને મોટા પ્રિન્ટિંગ યુનિટમાં મજૂર સમસ્યાના સંદર્ભમાં પ્રોડક્શન મેનેજમેન્ટ, કોસ્ટ કંટ્રોલ, ફેક્ટરી એડમિનિસ્ટ્રેશનના જ્ઞાનનો અંદાજ કાઢવાની સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં પાંચ વર્ષથી ઓછો ન હોય તેટલો અનુભવ ધરાવતો હોવો જોઈએ."

૧૨.૩ વિભાગ કે જેમાં અરજદાર કામ કરતા હતા, તેમાં બઢતીનું સ્તર એવું રહેશે કે સૌથી નીચલી કેડર કોપી હોલ્ડરની હતી, પછી એક પગથિયું ઉપર રીડર, પછી સિનિયર એક્ઝામિનર, પછી હેડ એક્ઝામિનર અને પછી આસિસ્ટન્ટ મેનેજર આવે છે.

૧૨.૪ પ્રશ્નવાળી જાહેરાત આસિસ્ટન્ટ મેનેજર વર્ગ-૨ ની જગ્યા માટે હતી. તે જાહેર જાહેરાત દ્વારા થતી સીધી ભરતી છે.

૧૨.૫ ઉપર નોંધવામાં આવેલ પ્રશ્નવાળી જાહેરાતમાં જીપીએસસી દ્વારા અનુભવ તેમજ શૈક્ષણિક લાયકાત અને ઉંમરનો ખાસ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

૧૨.૬ શરૂઆતમાં, જીપીએસસીને જણાયું હતું કે જરૂરી અનુભવના અભાવ સહિત વિવિધ કારણોસર અરજદારને ઇન્ટરવ્યુ માટે પસંદ કરવામાં આવ્યા ન હતા.

૧૨.૭ આ તબક્કે, ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગનું તારીખ ૨૧.૦૫.૧૯૯૬ નું જાહેરનામું, ખાસ કરીને, તેના ખંડ ૫ નો સંદર્ભ લેવો અહીં ફળદાયી રહેશે, જે નીચે મુજબ છે.

"૫. નિયમ ૨ માં ઉલ્લેખિત જગ્યાઓ પર સીધી પસંદગી દ્વારા નિમણૂક માટે લાયક બનવા માટે, ઉમેદવાર

(એ) ૩૫ વર્ષથી વધુ ઉંમરના હોવા જોઈએ નહીં;

(બી) માન્ય યુનિવર્સિટીની ડિગ્રી ધરાવતા હોવા જોઈએ અને ટેકનિકલ એક્ઝામિનેશન બોર્ડ અથવા યુનિવર્સિટી અથવા સરકાર દ્વારા માન્ય કોઈપણ સંસ્થા દ્વારા એનાયત કરાયેલ પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજી અથવા ગ્રાફિક આર્ટમાં ડિપ્લોમા ધરાવતા હોવા જોઈએ;

(સી) શૈક્ષણિક લાયકાત મેળવ્યા પછી આધુનિક કમ્પોઝિંગ, પ્રિન્ટિંગ અને બાઈન્ડિંગ સિસ્ટમનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન તેમજ ઔદ્યોગિક કોસ્ટ એકાઉન્ટિંગ અને મોટા પ્રિન્ટિંગ યુનિટમાં મજૂર સમસ્યાઓના સંદર્ભમાં પ્રોડક્શન મેનેજમેન્ટ, કોસ્ટ કંટ્રોલ ફેક્ટરી એડમિનિસ્ટ્રેશનના જ્ઞાનનો અંદાજ કાઢવાની સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં પાંચ વર્ષથી ઓછો ન હોય તેટલો અનુભવ ધરાવતા હોવા જોઈએ; અને"

૧૨.૮ તે એક નિર્વિવાદ હકીકત છે કે અરજદારે સત્તાવાળાઓના હુકમથી વિવિધ વિભાગોમાં વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ કરી છે, પરંતુ એવું કહી શકાય નહીં કે અરજદાર પ્રશ્નવાળી જાહેરાત હેઠળ જરૂરીયાત મુજબ, પાંચ વર્ષ માટે સુપરવાઈઝરી જગ્યા / કેડરની જરૂરી લાયકાત ધરાવતા હતા.

૧૨.૯ નોંધવામાં આવે છે કે ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગના તારીખ ૦૭.૦૮.૧૯૯૧ ના ઠરાવ અન્વયે, એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે ઓવરસીયરની કેડરને સુપરવાઈઝરી કેડર તરીકે ગણવામાં આવશે. નિર્વિવાદપણે, અરજદાર કોપી હોલ્ડરની જગ્યા ધરાવતા હતા અને કોપી

હોલ્ડરની સદર જગ્યા પ્રશ્નવાળી જાહેરાત હેઠળ જરૂરીયાત મુજબ સુપરવાઈઝરી કેડર તરીકે ગણવામાં આવતી નથી.

૧૨.૧૦ આ તબક્કે, ઉદ્યોગ, ખાણ અને ઉર્જા વિભાગ દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૧૫.૦૩.૧૯૮૫ ના જાહેરનામાનો સંદર્ભ લેવો પણ ફળદાયી રહેશે, ખાસ કરીને તેના ખંડ ૨(જી), જેના દ્વારા એ સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે કઈ જગ્યાઓને સુપરવાઈઝરી સ્ટાફ / કેડર તરીકે ગણવાની છે. સદર ખંડ નીચે મુજબ છે.

"૨(જી). નોન-ગેઝેટેડ સુપરવાઈઝરી સ્ટાફ એટલે જુનિયર આસિસ્ટન્ટ મેનેજર્સ, ઓફિસ સુપરિન્ટેન્ડેન્ટ્સ, હેડ ક્લાર્ક, સ્ટોર કીપર્સ (ફક્ત ડિરેક્ટોરેટ ઓફ પ્રિન્ટિંગ એન્ડ સ્ટેશનરીના), સિનિયર એસ્ટીમેટર્સ, સિનિયર ઓડિટર્સ, સુપરવાઈઝર્સ (બુક ડેપો), મોનો મિકેનિક, લિનો મિકેનિક, મશીન મિકેનિક, જનરલ મિકેનિક, હેડ મિકેનિક, ઓવરસીયર્સ (કમ્પોઝિંગ, પ્રિન્ટિંગ, બાઈન્ડિંગ, સ્ટાન્ડર્ડ, ડુપ્લિકેટિંગ યુનિટ જેવા તમામ વિભાગોના), હેડ એક્ઝામિનર, હેડ ડ્રાફ્ટ્સમેન, હેડ ફોટોગ્રાફર થાય છે."

૧૨.૧૧ આ કોર્ટની સમાન અધિકારવાળી બેન્ચ દ્વારા તારીખ ૨૧.૧૧.૨૦૦૭ ના હુકમ અન્વયે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યા મુજબ, જીપીએસસી, જીએડી અને અન્ય યોગ્ય સત્તાવાળાઓની સલાહથી અરજદારની

રજૂઆત ધ્યાનમાં લેવામાં આવી હતી અને આખરે, સામાવાળા સત્તાધીશોએ એવું ઠરાવીને તારીખ ૦૩.૧૨.૨૦૦૮ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કર્યો છે કે અરજદાર દ્વારા તેમની રજૂઆતો સાથે જોડેલા પ્રમાણપત્રો અને દસ્તાવેજોને પ્રશ્નવાળી જાહેરાતો હેઠળ જરૂરીયાત મુજબ પાંચ વર્ષ માટે સુપરવાઈઝરી ક્ષમતાના અનુભવ તરીકે ગણવામાં આવતા નથી તેમજ તે આસિસ્ટન્ટ મેનેજર વર્ગ-૨ ના ભરતી નિયમો સાથે સુસંગત નથી અને તેથી, અરજદારની રજૂઆતો નકારી કાઢવામાં આવી છે.

૧૩.૧ આ તબક્કે, સાજિદ ખાન (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાનો સંદર્ભ લેવો ફળદાયી રહેશે, ખાસ કરીને તેના ફક્ત ૧૮ થી ૨૧ અને ૨૩, જે નીચે મુજબ વંચાય છે.

"૧૮. એવા સંજોગોમાં જ્યાં નિમણૂક સત્તાધિકારીએ અપીલકર્તાઓની લાયકાતો સામે વાંધો ઉઠાવ્યો નથી અને લાયકાતોમાં કોઈ દેખીતો કે સ્પષ્ટ તફાવત નથી, અમે યોગ્ય વિચારણા પછી કરવામાં આવેલી નિમણૂકોમાં હસ્તક્ષેપ કરવા અને તેને રદબાતલ કરવા માટે કોર્ટ માટે કોઈ કારણ જોતા નથી. વિવાદિત સમકક્ષતાના કિસ્સામાં જગ્યા માટે શું જરૂરી છે તે ઉમેદવાર ધરાવે છે કે કેમ તે અંગે નિર્ણય લેવાનું કામ નિમણૂક સત્તાધિકારીનું છે. આ કોર્ટે આનંદ ચાદવ વિરુદ્ધ યુ.પી. રાજ્ય, (૨૦૨૧) ૧૨ એસ.સી.સી. ૩૯૦ ના તેના ચુકાદામાં સ્પષ્ટ શબ્દોમાં આ જ વાત કહી છે:

"૩૨. અમે એક અન્ય મહત્વનું પાસું પણ નોંધી શકીએ છીએ એટલે કે આખરે કોની નિમણૂક થવી જોઈએ તેના શ્રેષ્ઠ ન્યાયાધીશ નોકરીદાતા હોય છે. પસંદગી સામાવાળા નં. ૨ ની હતી જેમણે કેટલાક અપીલકર્તાઓની રજૂઆતને ધ્યાનમાં રાખીને નિષ્ણાત સમિતિની મદદ માંગી હતી. નિષ્ણાત સમિતિની શ્રેષ્ઠતા તેની રચના પરથી સ્પષ્ટ થાય છે. તે સમિતિએ, તપાસ કર્યા પછી, અપીલકર્તાઓ દ્વારા લેવાયેલા વલણની તરફેણમાં અભિપ્રાય આપ્યો, અને નોકરીદાતા તરીકે સામાવાળા નં. ૨ એ તેની સાથે સહમત થવાનો નિર્ણય કર્યો અને સમિતિનો અભિપ્રાય સ્વીકાર્યો. અપીલકર્તાઓ અથવા વિરોધ કરનાર સામાવાળા માટે ખરેખર એવી દલીલ કરવાની નથી કે ડિગ્રી કેવી રીતે અને કઈ રીતે મેળવવી જોઈએ, જે તેમને સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા નિમણૂક માટે લાયક બનાવે. (ભારપૂર્વક પૂરી પાડવામાં આવેલ)"

૧૯. જાહેરાતમાં દર્શાવેલ બાબતો સંતોષે છે કે નહીં તે નક્કી કરતા પહેલા ભરતી સત્તાધિકારીએ લાયકાતોની ચકાસણી કરી છે. સામાવાળાઓનો એવો કોઈ કેસ નથી કે હાલના કેસમાં સત્તાધિકારીએ અપીલકર્તાઓના ડિપ્લોમાની ચકાસણી કરવામાં પોતાનું મગજ લાગુ કર્યું નથી. મુકુલ કુમાર ત્યાગી વિરુદ્ધ યુ.પી. રાજ્ય, (૨૦૨૦) ૪ એસ.સી.સી. ૮૬ માં, આ કોર્ટને લાયકાતની સમકક્ષતાના મુદ્દા પર વિચાર કરતી વખતે ભરતી

એજન્સી/નોકરીદાતા દ્વારા અપનાવવામાં આવનાર અભિગમને ધ્યાનમાં લેવાની તક મળી હતી અને નીચે મુજબ નિર્દેશ આપ્યો હતો:

"૫૯. ઉમેદવાર દ્વારા દાવો કરવામાં આવેલ લાયકાતની સમકક્ષતા એ ભરતી એજન્સી/નોકરીદાતા દ્વારા ચકાસણીની બાબત છે. ભરતી એજન્સીએ એ બાબતે સંતુષ્ટ થવાનું હોય છે કે ઉમેદવાર દ્વારા લાયકાતની સમકક્ષતાનો દાવો ટકી શકે તેમ છે કે નહીં. નોકરી માટે શ્રેષ્ઠ ઉમેદવારોની ભરતી કરવાના ઉદ્દેશ્યને અનુરૂપ થવા માટે નોકરીદાતા દ્વારા લાયકાતનો હેતુ અને ઉદ્દેશ નક્કી કરવામાં આવે છે. ઉમેદવાર લાયક છે કે નહીં અને પસંદગીમાં ભાગ લેવા માટે હકદાર છે કે નહીં તે અંગે ઉમેદવારની લાયકાતની ચકાસણી કરવાની જવાબદારી ભરતી એજન્સીની છે. ખાસ કરીને જ્યારે જાહેરાત સ્પષ્ટપણે એવું વિચારે છે કે લાયકાત સંબંધિત પ્રમાણપત્રની ચકાસણી કરવામાં આવશે, ત્યારે ઉમેદવારોની લાયકાત શોધવા માટે લાયકાતની ચકાસણી કરવી તે ભરતી એજન્સીની ફરજ અને જવાબદારી હતી. ઉમેદવાર દ્વારા સ્વ-પ્રમાણીકરણ અથવા સ્વ-ઘોષણા કે તેની કોમ્પ્યુટર લાયકાત CCC ની સમકક્ષ છે તે જાહેરાતમાં કલ્પના પણ કરવામાં આવી નથી કે લાયકાતની શરત પૂરી કરતી કહી શકાય નહીં. (ભારપૂર્વક પૂરી પાડવામાં આવેલ)"

૨૦. તેવી જ રીતે, મહારાષ્ટ્ર પબ્લિક સર્વિસ કમિશન વિરુદ્ધ સંદીપ શ્રીરામ વારડે, (૨૦૧૯) ૬ એસ.સી.સી. ૩૬૨ માં, એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે:

"૯. જગ્યા પર નિમણૂક માટેની આવશ્યક લાયકાતો નોકરીદાતાએ નક્કી કરવાની હોય છે. નોકરીદાતા વધારાની અથવા ઈચ્છનીય લાયકાતો, પ્રાધાન્યની કોઈપણ મંજૂરી સહિત નિર્ધારિત કરી શકે છે. નોકરીદાતાની જરૂરિયાતો અને કામની પ્રકૃતિ અનુસાર ઉમેદવાર પાસે કઈ જરૂરિયાતો હોવી જોઈએ તે નક્કી કરવા માટે નોકરીદાતા શ્રેષ્ઠ વ્યક્તિ છે. કોર્ટ લાયકાતની શરતો નક્કી કરી શકે નહીં, જાહેરાતના અર્થઘટન દ્વારા ઈચ્છનીય લાયકાતો આવશ્યક લાયકાતની સમકક્ષ હોવાના મુદ્દા પર તો તેનાથી પણ ઓછી દખલ કરી શકે છે. સમકક્ષતાના પ્રશ્નો પણ ન્યાયિક સમીક્ષાના ક્ષેત્રની બહાર રહેશે. જો જાહેરાત અને નિયમોની ભાષા સ્પષ્ટ હોય, તો કોર્ટ તેના પર ચુકાદો આપી શકે નહીં. જો જાહેરાતમાં કોઈ અસ્પષ્ટતા હોય અથવા તે કોઈ નિયમો કે કાયદાની વિરુદ્ધ હોય તો કાયદા મુજબ આગળ વધવા માટે યોગ્ય હુકમો પછી મેટર નિમણૂક સત્તાધિકારી પાસે પાછી જવી જોઈએ. કોઈ પણ સંજોગોમાં કોર્ટ, ન્યાયિક સમીક્ષાની આડમાં, નોકરીદાતા માટે શ્રેષ્ઠ શું છે તે નક્કી કરવા માટે નિમણૂક સત્તાધિકારીની ખુરશી પર બેસી શકે નહીં અને સમાન બાબતોની સ્પષ્ટ ભાષાની વિરુદ્ધ જાહેરાતની શરતોનું અર્થઘટન કરી શકે નહીં."

૨૧. જોકે આ જ સિદ્ધાંત પર મોહમ્મદ શુજાત અલી વિરુદ્ધ ભારત સંઘ, (૧૯૭૫) ૩ એસ.સી.સી. ૭૬; ડૉ. બી. એલ. અસાવા વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્ય, ૧૯૮૨ (૨) એસ.સી.સી. ૫૫; ઝહૂર અહેમદ રાથેર વિરુદ્ધ શેખ ઈમ્તિયાઝ અહેમદ, (૨૦૧૯) ૨ એસ.સી.સી. ૪૦૪ જેવા સંખ્યાબંધ ચુકાદાઓ છે, અમે યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા વિરુદ્ધ ઉઝ્બેક ઈમરાન, ૨૦૨૩ SCC ઓનલાઈન SC ૧૩૦૮ માં આ કોર્ટના તાજેતરના ચુકાદા સાથે નિષ્કર્ષ કાઢીશું, જેમાં લાયકાતો વચ્ચે સમાનતા નક્કી કરતી વખતે કોર્ટે સંયમ રાખવો જોઈએ તેના પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે. સંબંધિત ભાગ નીચે મુજબ છે:

"૧૪. સામાન્ય રીતે, બે લાયકાતોની સમકક્ષતા નક્કી કરવી અને/અથવા ચોક્કસ પ્રમાણપત્રની ચકાસણી કરવી અને તેના મૂલ્યાંકનના આધારે એમ કહેવું કે તેને ધારણ કરનાર લાયકાતના માપદંડોને સંતોષે છે અને આમ, નિમણૂક માટે લાયક છે તે કહેવું કોર્ટનું કામ નથી. રસ ધરાવતા ઉમેદવારો પાસેથી અરજીઓ પ્રાપ્ત થયા પછી અથવા રોજગાર વિનિમય કચેરીઓ દ્વારા જાહેર રોજગાર માટે નોંધાયેલા ઉમેદવારોના નામો સ્પોન્સર કરવામાં આવ્યા પછી, પસંદગી પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવા માંગતો કોઈપણ ઉમેદવાર નિમણૂક માટે વૈધાનિક રીતે નિર્ધારિત નિયમોની દ્રષ્ટિએ લાયક છે કે નહીં અને તેમને વિચારણાના ક્ષેત્રમાં પ્રવેશવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ

કે કેમ, એટલે કે, પસંદગી પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવા દેવો કે નહીં તે નક્કી કરવાનો સંપૂર્ણ વિશેષાધિકાર નોકરીદાતાનો છે. જ્યારે કોર્ટ સમક્ષ ઉત્કૃષ્ટ ગુણવત્તાના પુરાવા રજૂ કરવામાં આવે કે જે વધુ દલીલ કે ઊંડી તપાસ વિના, એક પક્ષકારની તરફેણમાં સંતુલન નમાવે ત્યારે જ કોર્ટ આવા પુરાવાની સ્વીકૃતિના આધારે બંનેમાંથી કોઈ પણ રીતે નિર્ણય લઈ શકે છે. (ભારપૂર્વક પૂરી પાડવામાં આવેલ)"

૨૩. ભલે હાઈકોર્ટ માટે ન્યાયિક સમીક્ષાનો ઉપયોગ કરવા માટે કોઈ કારણ અસ્તિત્વમાં હોય, ઉમા શંકર શર્મા વિરુદ્ધ ભારત સંઘ, (૧૯૮૦) ૩ એસ.સી.સી. ૨૦૨ માં દર્શાવ્યા મુજબ હાઈકોર્ટે જે ધોરણ અપનાવવું જોઈએ તે એ જોવાનું રહેશે કે, સેવાની શરતો અને નિયમોનું વાજબી રીતે અર્થઘટન કરવાનો [ઈરાદો] છે, અને ખૂબ જ તકનીકી દ્રષ્ટિકોણ તેમાં સમાયેલ આવશ્યક ભાવના અને ઈરાદાને નિષ્ફળ બનાવી શકે છે. ઉપરોક્ત કાયદાના પુનરાવર્તનના પ્રકાશમાં અને નોકરીદાતાએ અપીલકર્તાઓના ડિપ્લોમા સામે કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યો નથી તે હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા, હાઈકોર્ટ માટે મેટર અંગે તકનીકી દ્રષ્ટિકોણ અપનાવવો અને નિમણૂકો રદ કરવી યોગ્ય ન હતું."

૧૩.૨ અરબિંદા રાભા (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાનો સંદર્ભ લેવો પણ ફળદાયી રહેશે, ખાસ કરીને તેનો ફકરો ૩૫, જે નીચે મુજબ વંચાય છે.

"૩૫. એમ કહી શકાય નહીં કે ભરતી/પસંદગી પ્રક્રિયા સાથે સંકળાયેલા "ક્યારે", "કયા", "શું", "કોણ" અને "કેવી રીતે" ના પરિબલો ભરતી સત્તાધિકારી અને પસંદગીકારોનો વિશેષાધિકાર છે; જોકે, તે જ સમયે, પ્રક્રિયા જો કોઈ હોય તો તેને નિયંત્રિત કરતી વૈધાનિક જોગવાઈઓ તેમજ સંપૂર્ણ નિષ્પક્ષતા અને સંપૂર્ણ બિન-મનસ્વીતાના સિદ્ધાંતો સાથે સુસંગત રીતે હાથ ધરવામાં આવવી જોઈએ. જોકે એ સાચું છે કે કાયદો નોકરીદાતા-રાજ્યની સત્તા પર કોઈ નિયંત્રણ મૂકતો નથી અને જાહેર રોજગાર માટે ભરતી પ્રક્રિયા ક્યારે શરૂ કરવી તે સરકારના કાર્યક્ષેત્રમાં છે, યા તો ભરતી નિયમો મુજબ અથવા તેની ગેરહાજરીમાં પણ, કયા પ્રકારે પસંદગી કરવાનું તે વિચારે છે, જાહેર નોકરી મેળવવા ઈચ્છતા ઉમેદવારોને પસંદગી યાદીમાં સ્થાન મેળવવા માટે કયા વિવિધ તબક્કાઓમાંથી પસાર થવું પડશે, પસંદગીકારો કોણ હશે અને દરેક પરીક્ષણ પદ્ધતિઓને કેવી રીતે ભારાંક આપવામાં આવશે તે નક્કી કરવાનું હાલની સરકારનું કામ છે. જો નિયમો મુજબ ન્યાયી અને પારદર્શક રીતે, કોઈપણ પક્ષપાત અથવા ભત્રીજાવાદના સહેજ પણ સંકેત વિના પ્રક્રિયા હાથ ધરવામાં આવે તો તેને ઘણો વિશ્વાસ મળે છે. સામાન્ય રીતે, જ્યાં સુધી પ્રક્રિયામાં બદલિશદાની

ગંધ ન આવે ત્યાં સુધી કોર્ટો માટે તેમાં દખલ કરવી યોગ્ય નથી. જોકે, જાહેર રોજગાર માટે વિચારણા કરવાનો અધિકાર એ મૂળભૂત અધિકાર હોવાથી, પસંદગીની પ્રક્રિયાને નિયંત્રિત કરવા માટે ભરતીના નિયમો હોવા સલામત અને સમજદારીભર્યા રહેશે જેથી જાહેર સેવામાં શ્રેષ્ઠ શક્ય પ્રતિભાની નિમણૂક થાય. દેખીતી રીતે, નિર્ધારિત ધોરણના આધારે જાહેર રોજગાર મેળવવા ઈચ્છતા ઉમેદવારોની યોગ્યતાનું મૂલ્યાંકન કરવાથી તેમને દરેકમાં સમાન તક પૂરી પાડવામાં આવશે એટલું જ નહીં, જે સંસ્થામાં નિમણૂક થવાની છે તેની શ્રેષ્ઠતા સીધી તેના સભ્યો/સ્ટાફની પ્રાવીણ્યતા પર નિર્ભર રહેશે અને તે બદલામાં પસંદગી માટે પોતાની જાતને પ્રસ્તુત કરનારા અને આખરે પસંદ થનારા લોકોની ગુણવત્તા અને યોગ્યતા પર નિર્ભર રહેશે, જેના માટે પસંદગી કોઈપણ છુપા ડાઘ કે ઢંકાયેલા બદલિશાદાઓ વિના હાથ ધરવામાં આવે તે જરૂરી છે. છેલ્લે, વર્તમાન સમયને ધ્યાનમાં લેતા કે જ્યારે દેશના કેટલાક જવાબદાર નાગરિકો દ્વારા ભ્રષ્ટાચારને જીવનનો એક ભાગ માનવામાં આવે છે, ત્યારે ૧૦૪ કોન્સ્ટેબલોની ભરતી પ્રક્રિયા ભરતીના નિયમો ઘડ્યા પછી અને પ્રક્રિયાને સંપૂર્ણપણે પારદર્શક રાખવા માટે લેખિત પરીક્ષા નક્કી કર્યા પછી હાથ ધરવામાં આવી હોત તો તે વધુ ઈચ્છનીય હોત."

૧૩.૩ સંદીપ શ્રીરામ વારડે (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાનો સંદર્ભ લેવો પણ ફળદાયી રહેશે, ખાસ કરીને તેનો ફકરો ૧૦, જે નીચે મુજબ વંચાય છે.

"૧૦. જગ્યા પર નિમણૂક માટેની આવશ્યક લાયકાતો નોકરીદાતાએ નક્કી કરવાની હોય છે. નોકરીદાતા વધારાની અથવા ઇચ્છનીય લાયકાતો, પ્રાધાન્યની કોઈપણ મંજૂરી સહિત નિર્ધારિત કરી શકે છે. નોકરીદાતાની જરૂરિયાતો અને કામની પ્રકૃતિ અનુસાર ઉમેદવાર પાસે કઈ જરૂરિયાતો હોવી જોઈએ તે નક્કી કરવા માટે નોકરીદાતા શ્રેષ્ઠ વ્યક્તિ છે. કોર્ટ લાયકાતની શરતો નક્કી કરી શકે નહીં, જાહેરાતના અર્થઘટન દ્વારા ઇચ્છનીય લાયકાતો આવશ્યક લાયકાતની સમકક્ષ હોવાના મુદ્દા પર તો તેનાથી પણ ઓછી દખલ કરી શકે છે. સમકક્ષતાના પ્રશ્નો પણ ન્યાયિક સમીક્ષાના ક્ષેત્રની બહાર રહેશે. જો જાહેરાત અને નિયમોની ભાષા સ્પષ્ટ હોય, તો કોર્ટ તેના પર ચુકાદો આપી શકે નહીં. જો જાહેરાતમાં કોઈ અસ્પષ્ટતા હોય અથવા તે કોઈ નિયમો કે કાયદાની વિરુદ્ધ હોય તો કાયદા મુજબ આગળ વધવા માટે યોગ્ય હુકમો પછી મેટર નિમણૂક સત્તાધિકારી પાસે પાછી જવી જોઈએ. કોઈ પણ સંજોગોમાં કોર્ટ, ન્યાયિક સમીક્ષાની આડમાં, નોકરીદાતા માટે શ્રેષ્ઠ શું છે તે નક્કી કરવા માટે નિમણૂક સત્તાધિકારીની ખુરશી પર બેસી શકે નહીં અને સમાન બાબતોની સ્પષ્ટ ભાષાની વિરુદ્ધ જાહેરાતની શરતોનું અર્થઘટન કરી શકે નહીં."

૧૪. પુનરાવર્તનના ભોગે, એ નોંધવામાં આવે છે કે આ અરજી પડતર હતી તે દરમિયાન, વિભાગ દ્વારા તારીખ ૧૬.૧૧.૨૦૧૩ ના હુકમ અન્વયે અરજદારને કોપી હોલ્ડરની જગ્યા પરથી પ્રૂફ રીડરની જગ્યા પર બઢતી આપવામાં આવી હતી. એ પણ નોંધવું જરૂરી છે કે અરજદાર તારીખ ૩૦.૦૬.૨૦૨૦ ના રોજ વચનિવૃત્તિ દ્વારા નિવૃત્ત થયા છે. તે સમયે, અરજદાર સિનિયર એક્ઝામિનર વર્ગ-૩ હતા.

૧૫.૧ સમગ્ર પસંદગી પ્રક્રિયામાં જીપીએસસીની ભૂમિકાના સંદર્ભમાં, ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ દ્વારા માંગણી મોકલવામાં આવતા, જીપીએસસીએ ૧૫.૦૬.૨૦૦૦ ના રોજ દૈનિક અખબાર ગુજરાત સમાચારમાં પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે જાહેર જાહેરાત જારી કરી છે. સદર પસંદગી આસિસ્ટન્ટ મેનેજર અને આસિસ્ટન્ટ ડિરેક્ટર (ટેકનિકલ), વર્ગ-૨ (ડિરેક્ટોરેટ ઓફ ગવર્નમેન્ટ પ્રિન્ટિંગ એન્ડ સ્ટેશનરીમાં), ભરતી નિયમો, ૧૯૯૬ તરીકે ઓળખાતા ભરતી નિયમો દ્વારા સંચાલિત છે. સદર નિયમો, ૧૯૯૬ ના નિયમ-૪(સી) મુજબ, અરજદાર અનુભવની જરૂરિયાત પૂરી કરતા ન હતા અને તેથી, તેમને ઇન્ટરવ્યુ માટે બોલાવવામાં આવ્યા ન હતા, કારણ કે પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે લાયક બનવા માટે સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં વિવિધ અનુભવ જરૂરી છે અને નિર્વિવાદપણે, કોપી હોલ્ડરની જગ્યા કે જ્યાં અરજદાર કામ કરતા હતા તે સુપરવાઈઝરી કેડરમાં જગ્યા નથી. નિર્વિવાદપણે, સદર નિયમો, ૧૯૯૬ ના નિયમ-૪(સી) હેઠળ સુપરવાઈઝરી ક્ષમતામાં ઔદ્યોગિક કોસ્ટ એકાઉન્ટિંગ અને એસ્ટીમેશન તેમજ

મજૂર સમસ્યાઓના સંદર્ભમાં પ્રોડક્શન મેનેજમેન્ટ, કોસ્ટ કંટ્રોલ અને ફેક્ટરી એડમિનિસ્ટ્રેશનનો અનુભવ અરજદાર પાસે નથી.

૧૫.૨ આ તબક્કે, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના કેસમાં ચુકાદાનો સંદર્ભ લેવો ફળદાયી રહેશે:

"૧૬. ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૩૦૮ ના પરંતુક હેઠળ ૨૨/૦૨/૧૯૭૨ ના રોજ પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે ઘડવામાં આવેલા ભરતી નિયમોનું અવલોકન દર્શાવે છે કે લાયકાતનો અનુભવ કઈ તારીખથી ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે અથવા ગણવામાં આવશે તેનો ઉલ્લેખ કરતી કોઈ જોગવાઈ નથી. સંબંધિત નિયમ નિયમ ૩ છે જેને નીચે મુજબ પુનઃપ્રસ્તુત કરી શકાય છે: –

"૩. નિયમ ૨ માં ઉલ્લેખિત જગ્યા પર સીધી પસંદગી દ્વારા નિમણૂક માટે લાયક બનવા માટે. ઉમેદવાર –

(એ) ૩૫ વર્ષથી વધુ ઉંમરના હોવા જોઈએ નહીં; અને

(બી) વહીવટી ક્ષમતામાં કોઈપણ જવાબદાર જગ્યામાં આશરે ૫ વર્ષના અનુભવ સાથે માન્ય યુનિવર્સિટીની કળા, વિજ્ઞાન, કૃષિ, વાણિજ્ય, કાયદો અથવા એન્જિનિયરિંગમાં સ્નાતકની ડિગ્રી અથવા સમકક્ષ લાયકાત ધરાવતા હોવા જોઈએ: પરંતુક ટાઉન

પ્લાનિંગ અને મ્યુનિસિપલ કાયદાઓમાં જમીન સંપાદનની બાબતોમાં અનુભવ ધરાવતા ઉમેદવારને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવી શકે છે. વધુ પરંતુક અપવાદરૂપે સારી લાયકાત અથવા અનુભવ અથવા બંને ધરાવતા ઉમેદવારની તરફેણમાં વય મર્યાદા હળવી કરી શકાય છે; વધુ પરંતુક સમય સમય પર સુધારેલા ગુજરાત સનદી સેવા વર્ગીકરણ અને ભરતી (સામાન્ય) નિયમો, ૧૯૬૭ ની જોગવાઈઓ અનુસાર ગુજરાત રાજ્ય સેવકોના કિસ્સામાં ઉપલી વય મર્યાદા હળવી કરી શકાય છે."

હવે, તેથી, સ્નાતક થતાં પહેલાં અરજદાર દ્વારા મેળવેલ અનુભવ ધ્યાનમાં લઈ શકાય કે નહીં તે પ્રશ્ન વિચારવા માટે, ગુજરાત સનદી સેવા વર્ગીકરણ અને ભરતી (સામાન્ય) નિયમો, ૧૯૬૭ ના નિયમ ૮ ના પેટા-નિયમ (૮) નો સંદર્ભ લઈ શકાય, જે નીચે મુજબ વંચાય છે :—

"(૮) જ્યાં કોઈ સેવા અથવા જગ્યા માટે નિર્ધારિત લાયકાતોમાં આપેલા સમયગાળા માટે પ્રાયોગિક અનુભવ તરીકેની લાયકાતનો સમાવેશ થાય છે અને આવી સેવા અથવા જગ્યા માટે અરજીઓ આમંત્રિત કરવામાં આવે છે, ત્યાં પ્રાયોગિક અનુભવના સમયગાળાની ગણતરી નીચે મુજબ કરવામાં આવશે

(એ) જ્યાં સુધી ભરતી નિયમમાં અન્યથા જોગવાઈ ન હોય ત્યાં સુધી જરૂરી લાયકાતો મેળવવામાં આવે તે તારીખથી.

(બી) આવી અરજી મેળવવાની છેલ્લી તારીખના સંદર્ભમાં."

આ સંદર્ભમાં, પેટા-નિયમ (૮) નો ખંડ (બી) ખૂબ જ સ્પષ્ટ કરે છે કે પ્રાયોગિક અનુભવ અંગેની લાયકાતની ગણતરી આવી અરજી મેળવવા માટે નક્કી કરાયેલી છેલ્લી તારીખના સંદર્ભમાં કરવામાં આવશે, જે આપણી સમક્ષ હાલના કેસમાં ૧/૦૪/૧૯૯૬ છે. આ સંદર્ભમાં, પ્રશ્નવાળા ભરતી નિયમોના નિયમ ૩ નું પરંતુક, જે વાંચવામાં આવે તો, ગુજરાત સનદી સેવા વર્ગીકરણ અને ભરતી (સામાન્ય) નિયમો, ૧૯૬૭ ની જોગવાઈઓનો ટેકો મેળવવાના સરકારના ઇરાદાને પણ દર્શાવે છે અને તેથી, જ્યારે સદર નિયમોમાં કોઈ ચોક્કસ જોગવાઈ ન હોય, ત્યારે ગુજરાત સનદી સેવા વર્ગીકરણ અને ભરતી (સામાન્ય) નિયમો, ૧૯૬૭ ની જોગવાઈઓનો સંદર્ભ લેવો પડશે. અન્યથા પણ કાયદાનો સ્થિર સિદ્ધાંત છે કે જ્યાં જગ્યા માટેની ભરતી માટે ઘડવામાં આવેલા વિશેષ નિયમોમાં કોઈ ચોક્કસ જોગવાઈ ન હોય, ત્યાં સામાન્ય નિયમો પ્રવર્તશે.

૧૭. હાલના કેસમાં, એ પણ નોંધવું જોઈએ કે પ્રશ્નવાળી જગ્યાઓ માટેના વિશેષ ભરતી નિયમો અનુભવની જરૂરી લાયકાતની ગણતરી કઈ તારીખથી કરવાની છે તેની ચોક્કસ જોગવાઈ કરતા નથી, અને તેથી,

ગુજરાત સનદી સેવા વર્ગીકરણ અને ભરતી (સામાન્ય) નિયમો, ૧૯૬૭ ના નિયમ ૮ ના પેટા-નિયમ (૮) નો ખંડ (એ) અમલમાં આવશે જે ચોક્કસપણે જોગવાઈ કરે છે કે જ્યાં સુધી અન્યથા જોગવાઈ ન હોય ત્યાં સુધી પ્રાયોગિક અનુભવના સમયગાળાની ગણતરી એ તારીખથી કરવામાં આવશે કે જે તારીખે જરૂરી લાયકાતો મેળવવામાં આવેલ છે, જે હાલના કેસમાં ૧૦/૦૪/૧૯૯૨ છે.

૧૮. તેથી, પરિણામ એ છે કે સામાવાળા નં. ૧ ના કિસ્સામાં જે પ્રાયોગિક અનુભવ ધ્યાનમાં લઈ શકાય તે ૧૦/૦૪/૧૯૯૨ થી ૧ એપ્રિલ, ૧૯૯૬ સુધીનો હશે જે પાંચ વર્ષના લાયકાતના અનુભવ કરતાં ચોક્કસપણે ઓછો હશે. ચોક્કસ કહીએ તો, તે ત્રણ વર્ષ અને આઠ મહિના હશે. આ સંદર્ભમાં, એ પણ ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ કે શ્રી પરમાર દ્વારા આગળ કરવામાં આવેલી દલીલ કે જી.પી.એસ.સી. ને અનુભવની આવશ્યકતાઓને હળવી કરવાની સત્તા છે જે અન્ય પક્ષકારે સ્વીકારી છે. આવી છૂટછાટ અનુભવના દરેક વર્ષ માટે એક મહિનાની મર્યાદામાં આપવામાં આવે છે, અને તેથી, વધુમાં વધુ ચાર મહિનાની છૂટછાટ હોઈ શકે છે અને જો તે ઉમેરવામાં આવે તો કુલ અનુભવ ચાર વર્ષનો થશે જે ફરીથી જરૂરી લાયકાતના અનુભવ કરતાં ઓછો હશે. આમ હોવાથી, સામાવાળા નં. ૧ ને જરૂરી અનુભવના અભાવવાળા ગણવાના નિર્ણયમાં કોઈ ભૂલ થઈ હોય તેવું લાગતું નથી, અને તેથી, ભલે જી.પી.એસ.સી.

દ્વારા છૂટછાટની સત્તાનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હોય, તે સામાવાળા નં. ૧ ને કોઈપણ રીતે મદદરૂપ થયો ન હોત. આની સામે, એ અવલોકન કરવું અયોગ્ય નહીં ગણાય કે જ્યારે આવા સત્તાધિકારી દ્વારા વિવેકાધિકારના ઉપયોગની વાત આવે છે, ત્યારે કોર્ટે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ તેના અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતી વખતે અપીલમાં બેસવાનું હોતું નથી અને તેના વિવેકાધિકારનો ઉપયોગ કરવામાં ધીમી પડવાની હોય છે. જ્યાં સુધી અન્યથા જોગવાઈ ન હોય ત્યાં સુધી સ્નાતક થયા પછી અનુભવના સમયગાળાની ગણતરી કરવી પડશે તેવો સિદ્ધાંત પણ એન. સુરેશ નાથન અને અન્ય વિરુદ્ધ ભારત સંઘ અને અન્ય, એ.આઈ.આર. ૧૯૯૨ SC ૫૬૪ ના કેસનો ચુકાદો આપતી વખતે સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કરવામાં આવ્યો છે. શ્રી પરમારની એ દલીલ સ્વીકારવી મુશ્કેલ છે કે અનુભવની લાયકાત આવશ્યક નથી પરંતુ તે માત્ર પ્રાથમિકતા છે. જો પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટેના ભરતી નિયમ, ખાસ કરીને નિયમ ૩ નું અવલોકન કરવામાં આવે તો તે સ્પષ્ટ કરે છે કે લાયક બનવા માટે ઉમેદવાર વહીવટી ક્ષમતામાં કોઈ જવાબદાર જગ્યામાં ૫ વર્ષના અનુભવ સાથે કળા, વિજ્ઞાન, કૃષિ, વાણિજ્ય, કાયદો અથવા એન્જિનિયરિંગમાં સ્નાતકની ડિગ્રી ધરાવતો હોવો જોઈએ. તેથી, તે ખૂબ જ સ્પષ્ટ છે કે ઉમેદવાર સ્નાતકની ડિગ્રી અને લગભગ ૫ વર્ષનો અનુભવ એમ બંને

લાયકાતો ધરાવતો હોવો જોઈએ. આ મુશ્કેલીને દૂર કરવા માટે, એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે ગુજરાતી અખબારમાં અરજીઓ આમંત્રિત કરતી જાહેરાતમાં એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે ૫ વર્ષનો અનુભવ ધરાવતા ઉમેદવારોને પસંદગી/પ્રાથમિકતા આપવામાં આવશે, અને તેથી, હાલના કેસમાં તે જ પ્રવર્તવું જોઈએ. આ સંદર્ભમાં, જી.પી.એસ.સી. તરફથી દાખલ કરાયેલ સોગંદનામા ઉપરનો જવાબ સ્પષ્ટ કરે છે કે અંગ્રેજીમાં પ્રકાશિત જાહેરાત ભરતી નિયમો સાથે સુસંગત હતી, અને ગુજરાતી જાહેરાતમાં ભૂલ હતી. અમારા મતે, આવી કારકુની ભૂલ ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૩૦૯ ના પરંતુક હેઠળ ઘડવામાં આવેલા નિયમોને ઓવરરાઈડ કરવાની પરિસ્થિતિ ઉભી કરી શકે નહીં. આવી ભૂલો ધ્યાનમાં આવતા જ ચોક્કસપણે સુધારી શકાય છે. અરજીઓ આમંત્રિત કરતી આવી જાહેરાત આવી જગ્યાઓ માટે અરજી કરતા ઉમેદવારોને કોઈ અધિકાર આપતી નથી."

૧૫.૩ તેના તારીખ ૧૯.૧૦.૨૦૦૨ ના પત્ર અન્વયે સરકાર દ્વારા આપવામાં આવેલા અભિપ્રાયના આધારે, અરજદારનો અનુભવ સુપરવાઈઝરી કેડરનો નથી. તેથી, પ્રશ્નવાળી જાહેરાત હેઠળ જરૂરીયાત મુજબ અરજદારની કોપી હોલ્ડરની જગ્યાના અનુભવને જીપીએસસી દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો ન હતો.

૧૫.૪ અરજદારના અનુભવ અંગેનો મુદ્દો નક્કી કરવા માટે, અરજદાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા દસ્તાવેજોને વિવિધ સત્તાવાળાઓ દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા છે અને એવા નિષ્કર્ષ પર આવ્યા છે કે અરજદાર પ્રશ્નવાળી જાહેરાત હેઠળ જરૂરીયાત મુજબ સુપરવાઇઝરી ક્ષમતામાં જરૂરી અનુભવ ધરાવતા નથી. તેથી, ઉપરોક્ત મર્યાદા સુધી જીપીએસસીની ભૂમિકા ખૂબ જ મર્યાદિત હોવાથી, આ તબક્કે, ખાસ કરીને અરજદાર દ્વારા માંગવામાં આવેલી કોઈ રાહત મંજૂર કરી શકાય નહીં.

૧૬.૧ પસંદગી પામેલા ઉમેદવારો સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ વિરુદ્ધ અધિકારપૂરછાની રીટ જારી કરવાની અરજદારની દલીલના સંદર્ભમાં, સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૩૯૬૯/૨૦૧૩ સાથે આ અરજી પર આ કોર્ટની સમાન અધિકારવાળી બેન્ચ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા તારીખ ૧૯.૦૧.૨૦૨૪ ના હુકમનો સંદર્ભ લેવો ફળદાયી રહેશે, જે નીચે મુજબ વંચાય છે.

"વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદી રજૂઆત કરે છે કે મુખ્ય અરજી એટલે કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૨૧૨૩૫/૨૦૧૬ હાલની અરજીઓ સાથે નોંધવામાં આવી નથી.

મેટરને ૧ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૪ ના રોજ ફરીથી લિસ્ટ કરો. રજિસ્ટ્રીને સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૨૧૨૩૫/૨૦૧૬ ને સ્પેશિયલ

સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૦૪૪/૨૦૧૦ સાથે નોંધવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

જ્યાં સુધી સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૩૯૬૯/૨૦૧૩ નો સવાલ છે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ત્રિવેદીના જણાવ્યા મુજબ, તે નિર્રથક બની ગઈ છે અને કોઈપણ મુશ્કેલીના કિસ્સામાં, સ્વતંત્રતા અનામત રાખવામાં આવી શકે છે.

ઉપરોક્ત બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૩૯૬૯/૨૦૧૩ નિર્રથક બની ગઈ હોવાથી તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે. રૂલ ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે. અગાઉ મંજૂર કરવામાં આવેલી વચગાળાની રાહત, જો કોઈ હોય તો, તાત્કાલિક રદ કરવામાં આવે છે.

કોઈપણ મુશ્કેલીના કિસ્સામાં, અરજદાર આ કોર્ટમાં આવવા માટે સ્વતંત્ર છે."

૧૬.૨ એ નોંધવામાં આવે છે કે અરજદારે નીચે મુજબની મુખ્ય અરજો સાથે આ કોર્ટ સમક્ષ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૩૯૬૯/૨૦૧૩ દાખલ કરી હતી.

"૧૮(એ) સામાવાળા સરકારી વિભાગને સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ (શ્રી કંવર અને શ્રી ઠાકુર) અને અન્ય બેદરકાર અધિકારીઓ કે જેમણે કાં તો તેમની ફરજ યોગ્ય રીતે બજાવી ન હતી અને સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ ની અયોગ્યતાની અવગણના કરીને બેદરકારીથી અથવા જાણીજોઈને કામ કર્યું હતું તેમની સામે જરૂરી શિસ્તભંગની કાર્યવાહી કરવાની વ્યવસ્થા કરવા માટે પરમાદેશની પ્રકૃતિની રીટ જારી કરવા આપ નામદાર મહેરબાની કરશો.

(બી) સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ ને પ્રિન્ટિંગ એન્ડ સ્ટેશનરી વિભાગમાં આસિસ્ટન્ટ મેનેજર વર્ગ-૨ ની મૂળ જગ્યાના ગેરકાયદેસર રીતે પસંદ કરાયેલા ગેરકાયદે કબજેદારો જાહેર કરીને તેમની વિરુદ્ધ અધિકારપૂરછાની રીટ જારી કરવા આપ નામદાર મહેરબાની કરશો અને કાયદા મુજબ તેમને નોકરીમાંથી કાઢી મૂકવાનો હુકમ કરવા મહેરબાની કરશો.

(સી) સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ ને આજ દિન સુધી ચૂકવવામાં આવેલ પગાર અને ભથ્થાની ૯% પ્રતિ માસના દંડનીય વ્યાજ સાથે પાછી વસૂલાતનો હુકમ કરવા આપ નામદાર મહેરબાની કરશો.

(ડી) આ અરજી દાખલ કરવા અને તેના આખરી નિકાલ પડતર હોય તે દરમિયાન, સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ સામે ખાતાકીય તપાસનો હુકમ કરવા અને ૬ મહિનાની અંદર તપાસ પૂર્ણ કર્યા પછી આ માનનીય

અદાલત સમક્ષ અહેવાલ રજૂ કરવા ડિરેક્ટર ઓફ ગવર્નમેન્ટ પ્રિન્ટિંગ એન્ડ સ્ટેશનરીને નિર્દેશ આપવા આપ નામદાર મહેરબાની કરશો, જેથી આ માનનીય અદાલત આ મેટરમાં વધુ જરૂરી વચગાળાના અથવા આખરી હુકમો પસાર કરી શકે;

(ઇ) ન્યાયના હિતમાં યોગ્ય અને ઉચિત લાગે તેવી કોઈપણ અન્ય અને વધુ રાહત મંજૂર કરવા આપ નામદાર મહેરબાની કરશો.

(એફ) આ અરજીનો ખર્ચ મંજૂર કરવા આપ નામદાર મહેરબાની કરશો."

૧૭. ઉપરોક્ત બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, આ કોર્ટને જણાય છે કે સામાવાળા સત્તાધીશો દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૩.૧૨.૨૦૦૮ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ ન્યાયી, કાયદેસર અને યોગ્ય છે. વાદગ્રસ્ત હુકમમાં કોઈ વિકૃતિ અથવા બદલ્લો નથી. સત્તાવાળાઓએ તમામ પાસાઓ તેમજ નિયમો, જોગવાઈઓ અને વહીવટી નિર્દેશોને યોગ્ય અર્થમાં ધ્યાનમાં લીધા છે. સામાવાળાઓની સામે તેમજ સામાવાળા નં. ૬ અને ૭ ની સામે કરવામાં આવેલી અરજો આ સંજોગોમાં, આ તબક્કે મંજૂર કરવાની જરૂર નથી.

૧૮. અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદામાં ઉચ્ચારવામાં આવેલા કાયદા અંગે કોઈ વિવાદ થઈ શકે નહીં, જોકે, હાલના કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા તે

અરજદાર માટે વધુ મદદરૂપ થઈ શકે નહીં. હાલનો કેસ આવી હકીકતો સાથેના તે ચુકાદાના કાર્યક્ષેત્રમાં આવતો નથી.

૧૯. ઉપર નોંધવામાં આવેલા કારણોસર, આ અરજી કાઢી નાખવાની જરૂર છે અને તે મુજબ કાઢી નાખવામાં આવે છે. રૂલ ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે. વચગાળાની રાહત, જો કોઈ હોય તો, રદ કરવામાં આવે છે.

(સંદીપ એન. ભટ્ટ, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.